

A tantárgy neve:		magyarul:		Alkalmazott statisztika		Kódja:	GT_MPUL002-17	
		angolul:		Applied statistics				
Felelős oktatási egység:				Módszertani és Üzleti Digitalizáció Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Prof. Dr. Balogh Péter		beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók a gazdálkodó egységek, vállalatok és szervezetek működési területeinek elemzése során használható statisztikai és ökonometria módszereket megismerjék, és a számvitel területén használható eljárásokat készség szinten alkalmazni tudják a gazdálkodó egységek, vállalatok és szervezetek adatainak elemzése során az SPSS program alkalmazásával.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometria, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.								
<i>Képesség:</i>								
Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
<i>Attitűd:</i>								
Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak tudásához, munkájához és magatartásához. Kötelességének tartja a hibák kijavítását, munkatársai fejlesztését. Érdeklődéssel fordul a kapcsolódó szaktudományok eredményei és megoldásai felé.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Különböző bonyolultságú és különböző mértékben kiszámítható kontextusokban a módszerek és technikák széles körét alkalmazza önállóan a gyakorlatban. Bekapcsolódik kutatási és fejlesztési projektekbe, a projektszereplőként a cél elérése érdekében autonóm módon, a csoport többi tagjával együttműködve mozgósítja elméleti és gyakorlati tudását, képességeit.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hibák becslése. Kategorikus adatok elemzése a Khi-négyzet teszt alkalmazásával. További nem paraméteres modellek. A logisztikus regresszió. Ismétlés nélküli és ismételt mérés ANOVA modellek. Feltáró faktorelemzés. Kérdőívek megbízhatóságának elemzése. Idősorelemzés: ARIMA modellek.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az egymásra épülő anyagrészek megértése, alkalmazásuk és begyakorlása érdekében rendszeres otthoni felkészülést kérünk a hallgatóstól. A félév végi aláírás feltétele a gyakorlatokon való aktív részvétel és az SPSS statisztikai program felhasználói szintű ismerete. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés								
A félév kollokviumi jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll. A félév végére egy önálló esettanulmányt kell készítenie a hallgatóknak, amit a vizsgán SPSS program használatával kell újra kiszámítani és szóban megvédeni.								
Kötelező szakirodalom:								
Sajtos L. – Mitev A. (2007): „SPSS kutatási és adatelemzési kézikönyv”, Alinea Kiadó, Budapest, 2007. 1-402. o. ISBN 978-963-9659-08-7 Howitt, D. – Cramer D.: Introduction to Statistics in Psychology, 6/E Pearson, Harlow. 2014. 744. p. ISBN-13: 9781292000749								
Ajánlott szakirodalom:								
Ketskemény L. – Izsó L. (2005): „Bevezetés az SPSS programrendszerbe (Módszertani útmutató és feladatgyűjtemény statisztikai elemzésekhez)”, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2005. 1-459. o. ISBN 963 436 823 6 Field A.: Discovering Statistics Using SPSS (Introducing Statistical Methods), 5th Edition, SAGE Publications Ltd., London, 2017. 1104. p. ISBN-13: 9781526445780 Anderson, Sweeney, Williams, Freeman and Shoesmith: Statistics for Business and Economics, Second edition, Cengage Learning EMEA, 2010. UK, 928. p. ISBN: 1408018101								

Heti bontott tematika	
1.	A hibák becslése. Mi a hiba? A hibák kimutatása. A hibák csökkentése.
	TE: A statisztikai hibákkal kapcsolatos ismeretek.
2.	Kategorikus adatok: Elmélet és feltételezések a kategorikus adatok elemzésében. Khi-négyzet teszt.
	TE: Khi-négyzet teszt és alkalmazásai.
3.	Nem paraméteres modellek: Mann-Whitney teszt, Wilcoxon rangteszt, Kruskal-Wallis teszt, Friedman teszt.
	TE: További nem paraméteres tesztek.
4.	Nem lineáris regresszió.
	TE: Lineáris és nem lineáris regresszió elkülönítése.
5.	Bevezetés a logisztikus regresszióba.
	TE: Logisztikus regresszióval kapcsolatos alapismeretek.
6.	Kétértékű logisztikus regresszió.
	TE: Kétértékű logisztikus regresszió.
7.	Kettőnél több kategória becslése: multinomiális logisztikus regresszió.
	TE: Multinomiális logisztikus regresszió.
8.	Többtenyezős ANOVA. Kísérleti elrendezés. A többtenyezős ANOVA, mint lineáris modell. Két tényezős varianciaanalízis. Feltételek és eredmények a két tényezős ANOVA modellben.
	TE: Többtenyezős ANOVA ismeretek.
9.	Ismételt mérések ANOVA modellek.
	TE: Ismételt mérések modellekkel kapcsolatos ismeretek.
10.	Feltáró faktorelemzés I.
	TE: Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek I.
11.	Feltáró faktorelemzés II.
	TE: Feltáró faktorelemzéssel kapcsolatos ismeretek II.
12.	Kérdőívek megbízhatósági elemzése.
	TE: Kérdőívek megbízhatósági elemzése (Cronbach-alfa értelmezése).
13.	Idősorelemzés: ARIMA modellek
	TE: ARMA és ARIMA modellezés alapjai.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Numerikus pénzügyek I				Kódja:	GT_MPUL003-17
		angolul:		Numeric Finance I					
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	5	magyar	
Levelező	X	Féléves		Féléves					
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Prof. Dr. Száz János			beosztása:	egyetemi tanár	
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek az alapvető pénzügyi folyamatokkal elsődlegesen gyakorlatorientált szempontból. A tárgy keretein belül a hallgatók elsajátíthatják az alapvető pénzügyi folyamatokhoz kapcsolódó módszertani ismereteket, kiegészítve a problémák elemzéséhez kapcsolódó módszerek alkalmazásának programozási hátterével.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás: Ismeri a sztenderd pénzügyi modelleket, különös tekintettel közgazdaságtan sztenderd modelljeire, azok alkalmazhatóságára. Ismeri a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazását, a tőkepiaci tranzakciókat, és az ezekhez kapcsolódó értékelési eljárásokat, a pénzügyi kockázatkezelésben fontos származtatott ügyletekkel kapcsolatos elméletet és gyakorlatot.									
Képesség Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. Képes a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazására, a tőkepiaci tranzakciók kezelésére és irányítására, a beruházások és egyéb befektetések elemzésére, a származtatott ügyletek pénzügyi kockázatkezelésére.									
Attitűd Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. Munkájában kreatív, problémafelismerő és -megoldó irányultságú.									
Autonómia és felelősség Szakmai munkában kimagasló igényességet is tükröz, az értelmiségi léthez kötődő általános műveltséget, beleértve gyarapításának forrásait és módszereit fontosnak tartja.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
- pénzügyi piacok - árazási problémák - hitelinstrumentumok - tőkeinstrumentumok - kapcsolódó numerikus eljárások									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%									
Értékelés									
Oktatási anyagok: A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.									

Gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

Zárthelyi dolgozat megírásának lehetősége:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 7. § (4) b) pont alapján a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak a szorgalmi időszak végén, aminek pótlására legkésőbb a vizsgaidőszak első hetében sor kerül. A második pótlásra (az első pótlás sikertelensége esetén) legkésőbb a vizsgaidőszak végéig biztosítunk lehetőséget.

Zárthelyi dolgozat tartalma és felépítése:

A zárthelyi dolgozatok a teljes félév anyagát tartalmazzák. A zárthelyi dolgozatok elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a zárthelyi dolgozatban. A zárthelyi dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak. Az írásbeli dolgozat adja az érdemjegy 70%-át.

Beadandó dolgozat:

A félév során kiadott házfeladat megoldása adja az érdemjegy 30%-át. A kiadott házfeladat határidőig történő elkészítése és feltöltése feltétele a kurzus elvégzésének.

Zárthelyi dolgozat értékelése:

Az írásbeli számonkérések elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak. A házfeladatra kapott pontokkal kiegészítve zárthelyi dolgozat érdemjegye az elért pontszám alapján:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A szorgalmi időszakban lehetőség van a zárthelyi dolgozat megírására. A vizsgaidőszakban az írásbeli zárthelyi dolgozat a teljes féléves tananyagot lefedő számonkéréssel teljesíthető.

Amennyiben sikeres írásbeli részt követően a Hallgató javítani kívánja az eredményét és újból megírja az írásbeli számonkérést, akkor a korábbi sikeres teljesítés eredménye elvész és az utolsó írásbeli eredménye lesz érvényes.

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Juhász Jácint – Száz János (2023): Árfolyamok alakulásának szimulációja. Citromfű Bt. Budapest

Száz János (2009): Pénzügyi termékek áralakulása. Jet Set Tipográfiai Műhely Kft. Budapest

Száz János – Juhász Péter (2013): Pénzügyi számítások Visual Basic segítségével. Budapest

Titman, S., Keown, A. J., Martin, J. D.(2024): Financial Management: Principles and Applications, 14th edition. Pearson

Hull, J. C. (2022): Options, Futures, and Other Derivatives, 11th edition, Pearson

Ajánlott szakirodalom:

Az előadásokban feltüntetett irodalom és adatbázisok.

Tematika	
1.	Felvezető problémák, Modell típusok, módszerek és alapfogalmak, Betétek, kamatlábak, Pénz és devizapiacok
	A Hallgató megismeri az - alapvető modellezési logikát, - a kamatlábak értelmezését, - a pénz- és devizapiaci alapfolyamatokat.
2.	Arbitrázs, Részvények árfolyamalakulása, A részvénybefektetések veszteségének valószínűsége
	A Hallgató megismeri az - arbitrázst és a kapcsolódó stratégiákat, - a részvényárfolyam viselkedésének matematikai modellezését, - a részvénybefektetések veszteségének valószínűsége.
3.	Numerikus módszerek
	A Hallgató megismeri a numerikus módszereket.
4.	Kamatlábak alakulása, Swap ügyletek, Adósságdinamika
	A Hallgató megismeri a - kamatlábak alakulását és a mérési lehetőségeket, - swap ügyleteket, - adósságdinamika elemzésének numerikus lehetőségeit.

A tantárgy neve:		magyarul:		Pénzügyi matematika 1.		Kódja:	GT_MPUL005-17	
		angolul:		Financial mathematics 1.				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali				Heti		gyakorlati jegy		magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	15			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Vincze Szilvia		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerkedjenek a pénzügyi matematika alapjaival és a későbbi pénzügyi modellekhez szükséges matematikai apparátussal rendelkezzenek. Ennek keretein belül a pénzügyi matematika 1 tárgyban a mátrixok, mátrixműveletek és a valószínűségszámítás területéhez kapcsolódó ismeretek átadására kerül sor.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometria, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. Ismeri a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazását, a tőkepiaci tranzakciókat, és az ezekhez kapcsolódó értékelési eljárásokat, a pénzügyi kockázatkezelésben fontos származtatott ügyletekkel kapcsolatos elméletet és gyakorlatot.								
Képesség:								
Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
Képes a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazására, a tőkepiaci tranzakciók kezelésére és irányítására, a beruházások és egyéb befektetések elemzésére, a származtatott ügyletek pénzügyi kockázatkezelésére.								
Attitűd:								
Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.								
Autonómia és felelősség:								
Szakmai munkában kimagasló igényességet is tükröz, az értelmiségi léthez kötődő általános műveltséget, beleértve gyarapításának forrásait és módszereit fontosnak tartja.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Vektorok, mátrixok, Lineáris egyenletrendszerek 1., Lineáris transzformációk spektrálmélete 1., Többváltozós függvények, szélsőértékszámítás 1., Kombinatorikai alapismeretek, klasszikus és geometriai valószínűség 1., Valószínűségi mezők, valószínűségi változók 1., Nevezetes eloszlások 1.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%								
Értékelés								
Oktatási anyagok:								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.								

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsgázás lehetősége:

A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga letételére, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Számonkérés tartalma és felépítése:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul, amit írásbeli zárthelyi dolgozattal zárul. A zh kérdések az órák és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

ZH értékelése:

A gyakorlati jegy a zárthelyi dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés és a gyakorlati jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Száz János: Mátrixszámítás és bevezetés az EXCEL VBA használatába. Budapest, Magyarország; Citromfű Bt. (2024)

ISBN: 9786158236829

Száz János: Értékpapírszámtan és a Monte Carlo szimuláció. Budapest, Magyarország; Citromfű Bt. (2022)

ISBN: 9786150141237

Száz János: Befektetések, kockázatok, folyamatok: Numerikus pénzügyek II. Budapest, Magyarország; Citromfű Bt. (2018)

ISBN: 9786150010793

Ajánlott szakirodalom:

Medvegyev P. (2014): Pénzügyi matematika. Budapesti Corvinus Egyetem. Typotex

Clendenen, G., and Moninger, K. (2024): Business Mathematics, 15th edition, Pearson

Kézi Csaba Gábor (2016): Differenciálszámítás és alkalmazásai. Debreceni Egyetem Műszaki Kar. 978-963-318-581-0

Hogg, R. V., Tanis, E. A., and Zimmerman, D. L. (2021): Probability and Statistical Inference, 10th edition, Pearson

Kézi Csaba Gábor (2016): Bevezetés a magasabb szintű matematikába és alkalmazásaiba. Debreceni Egyetem Műszaki Kar. 978-963-318-172-0

Kézi Csaba Gábor (2018): Mátrixok és lineáris egyenletrendszerek gazdasági és mérnöki alkalmazásokkal. Debreceni Egyetem Műszaki Kar. 978-963-318-033-4

Hogg, R. V., Tanis, E. A., and Zimmerman, D. L. (2021): Probability and Statistical Inference, 10th edition, Pearson

Kézi Csaba Gábor (2016): Bevezetés a magasabb szintű matematikába és alkalmazásaiba. Debreceni Egyetem Műszaki Kar. 978-963-318-172-0

Kézi Csaba Gábor (2018): Mátrixok és lineáris egyenletrendszerek gazdasági és mérnöki alkalmazásokkal. Debreceni Egyetem Műszaki Kar. 978-963-318-033-4

Alkalmankénti bontásban a tematika			
	Témakör címe	A témakör leírása	Használt szoftver
1.	Vektorok, mátrixok 1.	Mátrixok, vektorok fogalma. Külső (diádikus) és belső (skaláris) szorzat, mátrixszorzás, transzponálás. Nevezetes vektorok és mátrixok (egységvektorok, összegző vektor, egységmátrix, diagonális, trianguláris mátrixok. Gram mátrix, szimmetrikus, ortogonális és normális mátrixok). Euklideszi terek geometriája: norma, ortogonalitás.	Excel VBA
2.	Vektorok, mátrixok 2.	2x2-es mátrixok: síkbeli lineáris transzformációk mátrixai, determináns, inverz mátrix. Bilineáris formák.	Excel VBA
3.	Lineáris egyenletrendszerek 1.	Vektorok lineáris kombináció, függetlensége. Bázis, dimenzió. Mátrixok rangja. Reguláris/szinguláris mátrixok, inverz mátrix, determináns.	Excel VBA
4.	Lineáris egyenletrendszerek 2.	Lineáris egyenletrendszerek: megoldási módszerek (bázistranszformáció, invertálás, Gauss-elimináció). Pénzügyi alkalmazások.	Excel VBA
5.	Lineáris transzformációk spektrálelmélete 1.	Kvadratikus formák, definitiség. Mátrixok spektrálelmélete: sajátérték, sajátvektor, karakterisztikus polinom. Négyzetes mátrix diagonalizációja, faktorizációi (bázisfaktorizáció, LU felbontás).	Excel VBA
6.	Lineáris transzformációk spektrálelmélete 2.	Speciális esetek: szimmetrikus mátrix diagonalizációja, Cholesky-felbontás.	Excel VBA
7.	Többváltozós függvények, szélsőértékszámítás 1.	Többváltozós és vektorértékű függvények. Parciális deriválás, a deriváltak jelentése. Többváltozós szélsőértékszámítás (Fermat-elv, Hesse-mátrix definitisége).	Excel VBA
8.	Lineáris transzformációk spektrálelmélete 2.	Feltételes szélsőértékszámítás – Lagrange-féle multiplikátor módszer.	Excel VBA
9.	Kombinatorikai alapismeretek, klasszikus és geometriai valószínűség 1.	Kombinatorikai alapismeretek: permutációk, variációk, kombinációk. A valószínűség klasszikus kiszámítási módja (kedvező eset/összes eset).	Excel VBA
10.	Kombinatorikai alapismeretek,	Diszkrét valószínűségi változók kísérleti háttere. Geometriai valószínűség.	Excel VBA

	klasszikus és geometriai valószínűség 2.		
11.	Valószínűségi mezők, valószínűségi változók 1.	Valószínűségi mezők, események, teljes eseményrendszer. Feltételes valószínűség, teljes valószínűség tétele, Bayes-tétel.	Excel VBA
12.	Valószínűségi mezők, valószínűségi változók 2.	Valószínűségi változók – várható érték, szórás, kovariancia (diszkrét esetben ezek számolása). Függetlenség.	Excel VBA
13.	Nevezetes eloszlások 1.	Eloszlásfüggvény. Folytonos valószínűségi változók, sűrűségfüggvény. Várható érték, szórás folytonos esetben. Valószínűségi változók transzformációi. Nevezetes eloszlások: Bernoulli és binomiális eloszlás. Egyenletes, normális és lognormális eloszlások.	Excel VBA
14.	Nevezetes eloszlások 2.	Nevezetes eloszlások: binomiális eloszlás és Poisson eloszlás. Geometriai és exponenciális eloszlás. Eloszlások és kapcsolataik, további nevezetes eloszlások. Alkalmazás: binomiális fa modellek.	Excel VBA

A tantárgy neve:		magyarul:		Numerikus pénzügyek II		Kódja:	GT_MPUL004-17	
		angolul:		Numeric Finance II				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Numerikus pénzügyek I		Kódja:	GT_MPUL003-17	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves		Féléves				
			5	15				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Prof. Dr. Száz János		beosztása:
								egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
a numerikus pénzügyek I tárgy ismereteire építve a hallgatók megismerkedjenek az összetettebb pénzügyi folyamatokkal elsődlegesen gyakorlatorientált szempontból. Az összetett pénzügyi termékek értékeléséhez kapcsolódó módszertani és kapcsolódó programozási ismereteket adja át a hallgatóknak.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a sztenderd pénzügyi modelleket, különös tekintettel közgazdaságtan sztenderd modelljeire, azok alkalmazhatóságára.								
Ismeri a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazását, a tőkepiaci tranzakciókat, és az ezekhez kapcsolódó értékelési eljárásokat, a pénzügyi kockázatkezelésben fontos származtatott ügyletekkel kapcsolatos elméletet és gyakorlatot.								
Képesség								
Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
Képes a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazására, a tőkepiaci tranzakciók kezelésére és irányítására, a beruházások és egyéb befektetések elemzésére, a származtatott ügyletek pénzügyi kockázatkezelésére.								
Attitűd								
Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.								
Munkájában kreatív, problémafelismerő és -megoldó irányultságú.								
Autonómia és felelősség								
Szakmai munkában kimagasló igényességet is tükröz, az értelmiségi léthez kötődő általános műveltséget, beleértve gyarapításának forrásait és módszereit fontosnak tartja.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
- összetett pénzügyi termékek								
- árazási problémák								
- tőkeinstrumentumok								
- sztochasztikus folyamatok								
- kapcsolódó numerikus eljárások								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%								
Értékelés								
Oktatási anyagok:								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.								

Gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

Zárthelyi dolgozat megírásának lehetősége:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 7. § (4) b) pont alapján a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak a szorgalmi időszak végén, aminek pótlására legkésőbb a vizsgaidőszak első hetében sor kerül. A második pótlásra (az első pótlás sikertelensége esetén) legkésőbb a vizsgaidőszak végéig biztosítunk lehetőséget.

Zárthelyi dolgozat tartalma és felépítése:

A zárthelyi dolgozatok a teljes félév anyagát tartalmazzák. A zárthelyi dolgozatok elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a zárthelyi dolgozatban. A zárthelyi dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak. Az írásbeli dolgozat adja az érdemjegy 70%-át.

Beadandó dolgozat:

A félév során kiadott házfeladat megoldása adja az érdemjegy 30%-át. A kiadott házfeladat határidőig történő elkészítése és feltöltése feltétele a kurzus elvégzésének.

Zárthelyi dolgozat értékelése:

Az írásbeli számonkérések elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak. A házfeladatra kapott pontokkal kiegészítve zárthelyi dolgozat érdemjegye az elért pontszám alapján:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A szorgalmi időszakban lehetőség van a zárthelyi dolgozat megírására. A vizsgaidőszakban az írásbeli zárthelyi dolgozat a teljes féléves tananyagot lefedő számonkéréssel teljesíthető.

Amennyiben sikeres írásbeli részt követően a Hallgató javítani kívánja az eredményét és újból megírja az írásbeli számonkérést, akkor a korábbi sikeres teljesítés eredménye elvész és az utolsó írásbeli eredménye lesz érvényes.

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Juhász Jácint – Száz János (2023): Árfolyamok alakulásának szimulációja. Citromfű Bt. Budapest

Száz János (2009): Pénzügyi termékek áralakulása. Jet Set Tipográfiai Műhely Kft. Budapest

Száz János – Juhász Péter (2013): Pénzügyi számítások Visual Basic segítségével. Budapest

Titman, S., Keown, A. J., Martin, J. D.(2024): Financial Management: Principles and Applications, 14th edition. Pearson

Hull, J. C. (2022): Options, Futures, and Other Derivatives, 11th edition, Pearson

Ajánlott szakirodalom:

Az előadásokban feltüntetett irodalom és adatbázisok.

Tematika	
1.	Vállalati pénzáramlások, Vállalatok eladósodottsága és a kapcsolódó cash flowk, A hitelezés áttételes hatásai makro szinten
	A Hallgató megismeri a - vállalati cash flowk becsléséhez kapcsolódó numerikus eljárásokat, - eladósodottság hatásainak numerikus eljárásokkal való becslését, - hitelezés áttételes hatásait makro szinten.
2.	Határidős ügyletek, Opciók
	A Hallgató megismeri az - határidős ügyleteket, - opciókat.
3.	Arrow-Debreu modell, Black-Scholes-Merton modell, BS képlet használata
	A Hallgató megismeri a - Arrow-Debreu modellt és következtetéseit hitelezés áttételes hatásait makro szinten, - BS modellt, - BS modell árazási felhasználását.
4.	Dinamikus delta hedge stratégia, Önfinszírozó replikáló stratégia
	A Hallgató megismeri a - a dinamikus delta hedge stratégiát. - replikáló portfóliókat.

A tantárgy neve:		magyarul:		Pénzügyi matematika 2.		Kódja:	GT_MPUL006-17	
		angolul:		Financial mathematics 2.				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				Pénzügyi matematika 1.		Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali				Heti		gyakorlati jegy		magyar
Levelező	X	Féléves	5	Féléves	15			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Vincze Szilvia		beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a pénzügyi matematika 1 ismeretére építve a későbbi kurzusok módszertani háttérének erősítése, a kapcsolódó ismeretek átadása. Ennek keretein belül a sztochasztikus folyamatok, sztochasztikus integrálás és differenciál-egyenletek kerülnek átadásra.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes matematikai-statisztikai, ökonometriai, modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is. Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.								
Ismeri a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazását, a tőkepiaci tranzakciókat, és az ezekhez kapcsolódó értékelési eljárásokat, a pénzügyi kockázatkezelésben fontos származtatott ügyletekkel kapcsolatos elméletet és gyakorlatot.								
Ismeri a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazását, a tőkepiaci tranzakciókat, és az ezekhez kapcsolódó értékelési eljárásokat, a pénzügyi kockázatkezelésben fontos származtatott ügyletekkel kapcsolatos elméletet és gyakorlatot.								
Képesség:								
Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.								
Képes a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazására, a tőkepiaci tranzakciók kezelésére és irányítására, a beruházások és egyéb befektetések elemzésére, a származtatott ügyletek pénzügyi kockázatkezelésére.								
Attitűd:								
Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.								
Autonómia és felelősség:								
Szakmai munkában kimagasló igényességet is tükröz, az értelmiségi léthez kötődő általános műveltséget, beleértve gyarapításának forrásait és módszereit fontosnak tartja.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
Valószínűségi vektorváltozók, Véges valószínűségi mezők, diszkrét eloszlások, Diszkrét idejű sztochasztikus folyamatok, Martingálok, Folytonos idejű sztochasztikus folyamatok, Riemann-integrál és közönséges differenciálegyenletek, Sztochasztikus integrál, Itó-folyamatok, Sztochasztikus differenciálegyenletek, Alkalmazások: Opcióárazás diszkrét és folytonos idejű piacokon								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%								
Értékelés								
Oktatási anyagok:								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.								

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsgázás lehetősége:

A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga letételére, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Számonkérés tartalma és felépítése:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul, amit írásbeli zárthelyi dolgozattal zárul. A zh kérdések az órák és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

ZH értékelése:

A gyakorlati jegy a zárthelyi dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés és a gyakorlati jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Száz János: Mátrixszámítás és bevezetés az EXCEL VBA használatába. Budapest, Magyarország; Citromfű Bt. (2024)
ISBN: 9786158236829

Száz János: Értékpapírszámítan és a Monte Carlo szimuláció. Budapest, Magyarország; Citromfű Bt. (2022)
ISBN: 9786150141237

Száz János: Befektetések, kockázatok, folyamatok: Numerikus pénzügyek II. Budapest, Magyarország; Citromfű Bt. (2018)
ISBN: 9786150010793

Ajánlott szakirodalom:

Medvegyev P. (2014): Pénzügyi matematika. Budapesti Corvinus Egyetem. Typotex

Clendenen, G., and Moninger, K. (2024): Business Mathematics, 15th edition, Pearson

Kézi Csaba Gábor (2016): Differenciálszámítás és alkalmazásai. Debreceni Egyetem Műszaki Kar. 978-963-318-581-0

Hogg, R. V., Tanis, E. A., and Zimmerman, D. L. (2021): Probability and Statistical Inference, 10th edition, Pearson

Kézi Csaba Gábor (2016): Bevezetés a magasabb szintű matematikába és alkalmazásaiba. Debreceni Egyetem Műszaki Kar. 9 78-963-318-172-0

Kézi Csaba Gábor (2018): Mátrixok és lineáris egyenletrendszerek gazdasági és mérnöki alkalmazásokkal. Debreceni Egyetem Műszaki Kar. 978-963-318-033-4

Alkalmankénti bontásban a tematika			
	Témakör címe	A témakör leírása	Használt szoftver
1.	Valószínűségi vektorváltozók	Valószínűségi vektorváltozók, kovariancia- és korrelációs mátrix. Többdimenziós normális eloszlás.	Excel VBA
2.	Véges valószínűségi mezők, diszkrét eloszlások 1.	Véges valószínűségi mezők, eseményalgebrák, valószínűségi mértékek.	Excel VBA
3.	Véges valószínűségi mezők, diszkrét eloszlások 2.	Mértékek abszolút folytonossága, ekvivalenciája. Feltételes valószínűség, függetlenség	Excel VBA
4.	Diszkrét idejű sztochasztikus folyamatok 1.	Sztochasztikus, azon belül diszkrét idejű sztochasztikus folyamatok fogalma. Trajektóriák, filtrációk, adaptált sorozatok.	Excel VBA
5.	Diszkrét idejű sztochasztikus folyamatok 2.	Markov-láncok: átmenetmátrix, stacionaritás, ergodicitás. A Monte Carlo szimuláció.	Excel VBA
6.	Martingálok 1.	Diszkrét idejű martingálok fogalma, konstrukciója. Példák martingálokra.	Excel VBA
7.	Martingálok 2.	A martingáltulajdonság jelentése a pénzügyi modellekben.	Excel VBA
8.	Folytonos idejű sztochasztikus folyamatok 1.	Folytonos idejű sztochasztikus folyamatok fogalma, szemléltetése. Markov-folyamatok, Gauss-folyamatok.	Excel VBA
9.	Folytonos idejű sztochasztikus folyamatok 2.	A Wiener-folyamat ekvivalens definíciói, tulajdonságai, szemléltetése. A Wiener-folyamat kvadratikusan variál.	Excel VBA
10.	Riemann-integrál és közönséges differenciálegyenletek 1.	Valós függvények Riemann-integrálja, improprius integrál.	Excel VBA
11.	Riemann-integrál és közönséges differenciálegyenletek 2.	Szeperálható és lineáris közönséges differenciálegyenletek megoldása.	Excel VBA
12.	Sztochasztikus integrál, Itô-folyamatok	A Wiener-folyamatra vonatkozó integrál, vagyis az Itô-féle sztochasztikus integrál bevezetése, tulajdonságai. Sztochasztikus differenciál- és integrálegyenletek. Példák. Az Itô-formula.	Excel VBA
13.	Sztochasztikus differenciálegyenletek	Sztochasztikus differenciál- és integrálegyenletek jelentése. Példák. Megoldás létezése és egyértelműsége. Az Itô-féle sztochasztikus kalkulus.	Excel VBA

14.	<i>Alkalmazások:</i> Opció- árazás diszkrét és folytonos idejű piaco- kon	Arbitrázsstratégiák, fedezeti stratégiák, kockázatsemlegesség, derivatívák árazásá- nak matematikai háttere. A Black–Scholes differenciálegyenlet fel- írása, megoldása. A Black–Scholes opció- árazási formulák. A modell alkalmazása konkrét esetekben.	Excel VBA
-----	--	---	-----------

A tantárgy neve:	magyarul:		Kutatásmódszertan		Kódja:	GT_MPUL007-17		
	angolul:		Research methodology					
Felelős oktatási egység:			Számvitel és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:			-		Kódja:	-		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti	0	Heti	10	gyakorlati jegy		magyar
Levelező	x	Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Pergéné Szabó Enikő		beosztása:	ügyvivő-szakértő, PhD hallgató	
A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák a hatékony irodalomkutatáshoz, a diplomadolgozatok és a tudományos publikációk készítéséhez szükséges alapvető kompetenciákat. Ismerjék meg a hazai és nemzetközi gazdaságtudományi, üzleti, pénzügyi, menedzsment, valamint a hozzájuk kapcsolódó határterületek szakadatbázisait. Sajátítsák el a szabályos hivatkozás és idézés módszereit.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve problémamegoldási módszereinek. Az összegyűjtött és rendszerezett információkat mind a hagyományos, mind az online referenciakezelő szoftverek segítségével szabályosan és etikusan hivatkozni tudja.								
<i>Képesség:</i>								
Elméleti, fogalmi és módszertani ismeretei felhasználásával képes pontosan megfogalmazni azt a témát, amihez információt, irodalmat gyűjt. A kurzus elvégzése után képes lesz a feladat ellátásához szükséges tényeket, adatokat összegyűjteni, rendszerezni, oksági összefüggéseket feltárni.								
<i>Attitűd:</i>								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, új adatbázisok és keresési , elemzési technikák megismerésére.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Önállóan szervezi meg az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kutatás folyamata, az információkeresés módszertana. Keresési módszerek elsajátítása, adatbázisok és tudományos keresők. Mesterséges intelligencia használata a kutatásban. Tudományetikai alapok. Referenciakezelő szoftverek.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Projektoktatás, feladatmegoldások								
Értékelés								
A kurzus gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegynek két összetevője van.								
1. Teszt								
2. Előre egyeztetett tematika és paraméterek alapján készített projektmunka, ami 50 tételes szakirodalmi bibliográfiát tartalmaz.								
Kötelező szakirodalom:								
Balogh, P., Huzsvai, L., Lengyel, P. & Szenderák, J. (2025). <i>Kvantitatív elemzési módszerek a gazdálkodás- és szervezéstudományok területén</i> . Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar								
Fehér, A., Fenyves, N. D., Kiss, M., Kiss, V. Á., Kontor, E., Nábrádi, Z., & Soós, M.(2025). <i>Kvalitatív kutatómódszertan a gazdálkodás- és szervezéstudományok területén</i> . Debreceni Egyetem Gazdaságtudományi Kar								
Gyurgyák, J. (2019). <i>A tudományos írás: Útmutató szemináriumi értekezést, szakdolgozatot és disszertációt íróknak</i> . Osiris								
Ajánlott szakirodalom:								
Babbie, E. (2020). <i>A társadalomtudományi kutatás gyakorlata</i> . Balassi K.								
Békés, G. & Kézdi, G. (2025). <i>Adatelemzés</i> . Alinea								
Grønhaug, K., & Ghauri, P. (2016). <i>Kutatásmódszertan az üzleti tanulmányokban</i> . Akadémia.								
https://doi.org/10.1556/9789630598590								

bontott tematika	
1-5 óra	A hatékony információkeresés alapjai, információforrások, általános fogalmak. Tudományos kutatás fogalmai, típusai. Kutatás-módszertani stratégiák. A kutatási terv. Gazdasági és üzleti adatbázisok, tudományos keresők. Keresési technikák – keresők – adatbázisok. Gyakorló feladatok TE: A hallgató birtokában lesz a szakterület legalapvetőbb információgyűjtési, elemzési, feladat-, illetve probléma-megoldási módszereinek.
6-10 óra	Mesterséges intelligencia a kutatómunkában. Tudományetikai alapvetés. Hivatkozások. Gyakorló feladatok TE: A hallgató az összegyűjtött és rendszerezett információkat szabályosan és etikusan használja. Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről szakmai, jogi és etikai felelősséget vállal.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Vállalkozások jogi környezete		Kódja:	GT_MPUL008-17	
		angolul:		Legal enviroment for business				
Felelős oktatási egység:				Gazdaságtudományi Kar Világgaazdasági és Nemzetközi Kapcsolatok Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali	-	Heti	-	Heti	-	kollokvium	3	magyar
Levelező	L	Féléves	10	Féléves	0			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Károlyi Géza	beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók az elsajátított ismeretek birtokában önállóan legyenek képesek felismerni a gazdasági események jogi vonatkozásait, eligazodjanak az egyes folyamatokat jogi szempontból elhatároló ismérveken, és ennek nyomán képesek legyenek a választott szakirányon belül olyan önálló munkavégzésre, aminek keretében az alapvető jogi kérdések megoldása során jogi szakember bevonása nélkül is képesek legyenek a döntéshozatalra és végrehajtásra.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás: - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit. - Átlátja az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket.								
Képesség: - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.								
Attitűd: - A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére - döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.								
Autonómia és felelősség: - Önállóan létesít, szervez és irányít nagyobb méretű vállalkozást vagy nagyobb szervezetet, szervezeti egységet is. - A számvitel társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklik, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembe vétele jellemzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei A szerződések és a vállalkozások joga.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A kiadott jegyzetből önálló tanulás, előadásokon a fontosabb témakörök elméleti magyarázata.								
Értékelés Az írásbeli vizsgáztatás papír alapú, előre nyomtatott kérdéssor kitöltésével történik. A vizsgadolgozat maximális pontszáma 15, az egyes érdemjegyek az alábbiak szerint érhetők el: 0-7 pont: elégtelen (1) 8-9 pont: elégséges (2) 10-11 pont: közepes (3) 12-13 pont: jó (4) 14-15 pont: jeles (5) A szóbeli vizsgáztatás értékelési szempontjai: elégtelen (1): fogalmak ismeretének hiánya elégséges (2): fogalmak általános, lényegi ismerete és helyes alkalmazása közepes (3): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, néhány fontos részletszabály ismerete az egyes jogintézményekhez jó (4): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok többségének ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez jeles (5): fogalmak pontos ismerete és helyes alkalmazása, részletszabályok ismerete és helyes alkalmazása az egyes jogintézményekhez, összefüggések értelmezése								

Kötelező szakirodalom:

tansegédlet (Kötelmi jog, Jogi személyek)

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről (Harmadik Könyv, Hatodik Könyv)

2006. évi V. törvény a cégeljárásról

Ajánlott szakirodalom:

Hatályos jogszabálysövegek: www.njt.hu, net.jogtar.hu

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog V/VI. (Kötelmi jog 1-2.), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 418 8)

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog VI/VI. (Kötelmi jog 3-6.), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 415 7)

Petrik Ferenc (szerk.): Polgári jog II/VI. (A jogi személy), Budapest (HVG-Orac) 2018 (ISBN 978 963 258 414 0)

Sárközy Tamás (szerk.): Gazdasági társaságok – Cégtörvény, Budapest (HVG-Orac) 2014 (ISBN 978 963 258 221

4)

Heti bontott tematika	
1.	A jog mint társadalmi norma. A jogviszony fogalma, alanyai, tárgya, szerkezete. A polgári jog alapelvei. TE* a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
2.	Kötelmi jog általános rész 1: alapfogalmak, kötelelem-keletkeztető tények, a kötelmi jogi jogviszony, teljesítés, jognyilatkozatok, képviselet. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
3.	Kötelmi jog általános rész 2: a szerződés általános szabályai. Érvénytelenségi és semmisségi okok. A szerződésszegés és jogkövetkezményei. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
4.	Egyes szerződések 1: tulajdonátruházó szerződések. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
5.	Egyes szerződések 2: megbízási típusú szerződések, vállalkozási típusú szerződések TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
6.	Egyes szerződések 3: használati szerződések, pénzügyi szerződések TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
7.	A jogi személyek általános szabályai. A gazdasági társaságok általános szabályai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
8.	Az egyes gazdasági társaságok 1: Közkereseti társaság, betéti társaság. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
9.	Az egyes gazdasági társaságok 2: Korlátolt felelősségű társaság, részvénytársaság. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
10.	A gazdasági élet eljárásai. TE: a vonatkozó joganyag legfontosabb szabályainak ismerete
11.	TE:
12.	TE:
13.	TE:
14.	TE:
15.	TE:

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Statisztika és ökonometria		Kódja:	GT_MPUL009-17	
		angolul:		Statistics and econometrics				
Felelős oktatási egység:				Társadalomtudományi és Koordinációs Kutatóközpont				
Kötelező előtanulmány neve:				-		Kódja:	-	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves		Féléves				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Szenderák János		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók megismerjék az ökonometria módszerek alapjait és használatát, különös tekintettel az ökonometria pénzügyi területen való alkalmazhatóságára.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A hallgatók megismerik az alapvető ökonometria modellek gyakorlati alkalmazását és képesek lesznek alapfokon programozni az R programnyelvben.								
Képesség:								
A félév végére a hallgatók képesek lesznek önálló modellalkotást végezni valós adatbázisokon és értelmezni annak eredményeit. A hallgatók önállóan is képesek lesznek az R ökonometria szoftvert használni és annak segítségével ökonometria modelleket alkotni.								
Attitűd:								
A hallgatók a tantárgyi ismereteik segítségével hatékonyabb információ feldolgozásra és felelősségteljesebb döntéshozatalra lesznek képesek.								
Autonómia és felelősség:								
A modellezési probléma során a hallgatók adatalapú döntéshozatalra törekszenek, a szubjektivitás kizárásával. A modell teljesítményét kritikusan értékelik és korrigálják szükség esetén.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus bevezetést nyújt a modern ökonometria módszerek elméletébe és alkalmazásába, különös tekintettel a klasszikus lineáris regresszióra és a kapcsolódó modell specifikációs problémákra. A kurzus az alapvető elmélet intuitív megértésére törekszik. A felvázolt koncepciókat gyakorlati alkalmazások szemléltetik. Ezek alkalmazása pénzügyi – gazdasági elméletek tesztelésére.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A kurzus 50%-ában elméleti áttekintés zajlik, 50%-ában pedig gyakorlati modellezés. Az R programnyelv elsajátítása a kurzus teljesítésének alapfeltétele. Az előadások látogatása ajánlott, a gyakorlatoké kötelező.								
Értékelés								
A félév kollokviumi jeggyel zárul, amely elméleti és gyakorlati részből áll. A vizsgán a hallgatók önállóan modelleznek egy választott problémát az R programnyelv segítségével.								
Kötelező szakirodalom:								
Ökonometria jegyzet, előadás diájak és gyakorlati anyagok								
Békés, G. – Kézdi, Cs. (2024): Adatelemzés üzleti, közgazdasági és szakpolitikai döntésekhez. Alinea Kiadó.								
Ajánlott szakirodalom:								
Jeffrey M. Wooldridge (2013): Introductory Econometrics. A modern approach. Cengage Learning. 910 p.								

Heti bontott tematika	
1.	Az ökonometria tárgyköre és bevezetés az R alapjaiba
	TE: az ökonometria definíciója és szoftver ismertető
2.	Matematikai és programozási alapozás
	TE: a statisztikai és matematikai alapok átvizsgálása
3.	A kétváltozós és többváltozós lineáris regresszió (becslés)
	TE: az OLS becslés levezetése és értelmezése
4.	A kétváltozós és többváltozós lineáris regresszió (inferencia)
	TE: a becslések értelmezése
5.	A kétváltozós és többváltozós lineáris regresszió (kategorikus változók)
	TE: dummy változók és funkcionális formák
6.	A Gauss-Markov feltételek teljesülése
	TE: heteroszkedaszticitás és multikollinearitás kezelése
7.	A logisztikus regresszió koncepciója és becslése
	TE: a logisztikus regresszió mechanikája
8.	A logisztikus regresszió interpretációja
	TE: paraméter interpretáció, modellspecifikáció ellenőrzése
9.	Bevezető panelregressziós módszerek
	TE: egyszerű panel modellek
10.	Bevezető panelregressziós módszerek
	TE: fix hatás és random hatás modellek
11.	Az ökonometria módszerei pénzügyi alkalmazása
	TE: Polak modell
12.	Az ökonometria módszerei pénzügyi alkalmazása
	TE: egyéb modellek
13.	Összefoglalás
	TE: összefoglalás és ismétlés

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Makropénzügyek			Kódja:	GT_MPUL001-17
		angolul:		Macrofinance				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Fazekas Balázs		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a makro szintű pénzügyi folyamatokat. Ennek keretein belül a monetáris politika célrendszere, eszköztára, a jegybanki működés és a monetáris folyamatok értelmezéséhez szükséges elméleti keretrendszer és modellek kerülnek bemutatásra különös tekintettel a monetáris transzmisszióra és eszközarázásra gyakorolt hatásra.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri és érti a pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemmez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
Autonómia és felelősség:								
Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a Hallgatók megismerkednek a makro szintű pénzügyi folyamatokkal, monetáris és fiskális politika alapkérdéseivel.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%								

Értékelés

Aláírás megszerzésének feltétele:

Az aláírás feltétele a szemináriumok rendszeres látogatása. Amennyiben a hiányzások száma meghaladja a 3 alkalmat, az aláírás megtagadásra kerül. A Hallgató köteles a gyakorlatokon a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexének megfelelő módon részt venni.

Oktatási anyagok:

A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsgázás lehetősége:

A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga letételére, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Számonkérés tartalma és felépítése:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul, amit írásbeli zárthelyi dolgozattal zárul. A zh kérdések az órák és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

ZH értékelése:

A gyakorlati jegy a zárthelyi dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés és a gyakorlati jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Krugman, P. R. - Obstfeld, M. (2003). *Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika – 5. kiadás.* Panem Könyvkiadó, Budapest.

Mishkin, F. (2020): *Makroökonómia: Gazdaságpolitika és gyakorlat.* Alinea Kiadó, Budapest. ISBN: 978-615-5669-40-8.

Minford, P., Peel, D. (2019): *Advanced Macroeconomics. A Primer. Second Edition.* Edward Elgar, Cheltenham, UK. ISBN: 978 1 78897 099 0

Benczes I. – Kutasi G. (2010): *Költségvetési pénzügyek.* Budapest: Akadémiai Kiadó. ISBN: 978-963-05-8918-5

Pete Péter (1996): *Bevezetés a monetáris makroökonómiába.* Osiris könyvkiadó

Görömbey Péter–Pete Péter (1998): *Makromodellek;* Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen

Ajánlott szakirodalom:

Az előadásokban feltüntetett irodalom és adatbázisok.

Tematika	
1.	A makropénzügyek keynesi megközelítése, A makropénzügyek neoklasszikus megközelítése, A jegybanki mérleg, A költségvetési egyenleg, Pénzelméletek, Az IS-LM modell
	A Hallgató megismeri a - keynesi pénzügyi modelleket - neoklasszikus modelleket - a költségvetési egyenleg kimutatásának módjait, - a pénzmennyiség alakulásának összefüggéseit, - IS-LM összefüggéseit
2.	A monetáris transzmisszió, A fiskális politika alapkérdései, A DSGE modellek, Modern makropénzügyi modellek
	A Hallgató megismeri a - a monetáris transzmissziós csatornákat, - a fiskális politika összefüggéseit, - a DSGE modelleket, - a modern makro-modelleket.

A tantárgy neve:	magyarul:	Pénzügyi kimutatások elemzése				Kódja:	GT_MPUL013-17	
	angolul:	Financial analysis						
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:		-				Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Fenyves Veronika		beosztása:		egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- A hallgatók megismerjék a vállalkozások pénzügyi elemzésének módszertanát, a pénzügyi elemzések végrehajtását és a megkapott eredményeket képesek legyenek kiértékelni. - A hallgatók megismerkedjenek a különböző pénzügyi modellekkel. - A hallgatók megismerkedjenek, felhasználói szinten tudják alkalmazni a Microsoft Office 2007 Excel programját								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri a pénzügyi kimutatások összeállításának és elemzésének technikáit, módszereit. Birtokában van a problémafelismerés, -megfogalmazás és -megoldás, az információgyűjtés és -feldolgozás korszerű, elméletileg is igényes pénzügyi modellezési módszereinek, ismeri azok korlátait is.								
Képesség:								
Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, az egyedi és konszolidált beszámoló, pénzügyi kimutatások elemzésére.								
Attitűd:								
A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére - döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.								
Autonómia és felelősség:								
Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberekké váljon a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben, és felsővezetői funkciókat is vállalva								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók megismertetése a vállalkozások pénzügyi elemzésének módszertanával, a pénzügyi elemzések végrehajtásával és az eredmények értékelésével, illetve azok felhasználási lehetőségeivel. A hallgatók számára lehetőséget biztosítani különböző pénzügyi modellek megismerésére. Az ismeretek elmélyítése érdekében a szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg a Microsoft Office 2007 Excel programjának a felhasználásával								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az előadások keretében a hallgatók a pénzügyi kimutatásokkal és a pénzügyi elemzéssel kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat végeznek, és olyan esettanulmányokat oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a pénzügyi kimutatások értelmezéséhez, elemzéséhez, ok-okozati összefüggések feltárásához.								
Értékelés								
A hallgatók számonkérése 3 részből tevődik össze:								
1. az elméleti tananyagból megírt 2 Moodle teszt (15-15%),								

2. a gyakorlatokon megoldott feladatokhoz hasonló feladatok megoldása MS Excelben (30%),
3. önálló elemzés elvégzése és bemutatása (40%).

A félév során a hallgatóknak el kell készíteniük egy - maguk által kiválasztott - vállalkozás legalább 20 oldalas elemzését, amit a szorgalmi időszak utolsó két hetében 10 perces prezentáción be is kell mutatniuk, a témával kapcsolatban kéréseket kaphatnak. Ennek az értékelése adja a félévvégi jegy másik 60 %-át. Az elkészített dolgozat formai követelményei megegyeznek a diplomadolgozattal szemben támasztott formai követelményekkel. Tartalmi követelmény 1 oldal bevezetés, 1 oldal cégbemutató, 2-3 oldal szakirodalom, 14-15 oldal elemzés és 1 oldal összefoglalás, dolgozat mellékleteként csatolni kell az elemzés alapjául szolgáló mérleget és eredménykimutatást. Az elkészített elemzést fel kell tölteni a moodle rendszerbe a vizsga 2018. november végéig, a félév elején megbeszélt időpontban.

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Fenyves Veronika - Tarnóczy Tibor (2020): A pénzügyi kimutatások elemzése Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 156 p.

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment kontroll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Adorján et al (2003): Számvitel és elemzés II. kötet, Magyar Könyvvizsgálói Kamara,

Sztanó, I. – Korom, E. (2005): Amit a mérleg mutat I -II., Saldo

A Controller és a Controller Info c. folyóiratok témához kapcsolódó cikkei

Ajánlott szakirodalom:

K. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement Analysis 11th Edition, ISBN978-0078110962

TS Grewal's (2016): Analysis of Financial Statements for Class 12 - with CD : CBSE : 2016 Edition

ISBN: 9788183506038

Tematika

A pénzügyi/gazdasági döntéshozatal kihívásai. Az Excel 2007 alkalmazása pénzügyi számításokban. A pénzügyi kimutatások készítése és szerepe. Kimutatás táblázatok (pivot táblák) készítése Excel 2007-ben. A pénzügyi elemzés keretei, módszerei. Az Excel 2007 alkalmazása az elemzés eredményeinek ábrázolásában. Az eszközök elemzése. A pénzügyi elemzésben alkalmazható statisztikai módszerek az Excel 2007-ben. A saját tőke és a kötelezettségek elemzése. Az eredménykimutatás elemzése. A mérleg és eredménykimutatás komplex elemzése.. A vállalati szabad cash flow. Vállalati válság, csődelőrejelzés. A pénzügyi teljesítmény mérésének módszerei. Hitelelemzés. Intellektuális tőke mérése. Vállaltértékelés alapvető kérdései, módszerei

A hallgató képes lesz a pénzügyi/gazdasági döntéshozatal értelmezésére. A hallgató képes lesz pivot táblák készítésére. A hallgató képes lesz eredményeit különbözőképpen ábrázolni az excel segítségével. A hallgató képes lesz a pénzügyi kimutatások esetében használatos statisztikai módszerek alkalmazására. A hallgató képes lesz az eszközök, források és az eredményt meghatározó tényezők elemzésére, ok-okozati összefüggések feltárására. A hallgató képes lesz a vállalati szabad cash flow kiszámítására, értelmezésére. A hallgató képes lesz alkalmazni a csődelőrejelzési modelleket, felismerni a vállalati válság jeleit. A hallgató képes lesz alkalmazni az intellektuális tőke mérésének különböző módszereit. A hallgató képes lesz alkalmazni a különböző vállalatértékelési módszereket.

A tantárgy neve:		magyarul:		Haladó vállalati pénzügyek				Kódja:	GT_MPUL011-17
		angolul:		Advanced corporate finance					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	4	magyar	
Levelező	X	Féléves		10					
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr.Fazekas Balázs			beosztása:	egyetemi adjunktus	
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
- megismerjék a beruházási döntéshozatal alapvető kérdéseit, a beruházásokat megalapozó különböző gazdaságossági számításokat, valamint azok sajátosságait és alkalmazási lehetőségeit; - képessé váljanak a beruházások gazdaságossági és kockázati elemzésére; - megismerjék a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseit, valamint a forgótőke-menedzsment részterületeit, illetve az azokhoz kapcsolódó modelleket; - képessé váljanak a forgótőke vállalati menedzselésére.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
- Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket. - Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.									
Képesség:									
- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.									
Attitűd:									
- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt. - Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.									
Autonómia és felelősség:									
- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat. - Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek. - Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									

A tantárgycélja, hogy a hallgatók megismerjék a beruházási döntéshozatal alapvető kérdéseit, a beruházásokat megalapozó különböző gazdaságossági számításokat és azok sajátosságainak és használatának főbb kérdéseit. A hallgatók képessé váljanak a beruházások kockázatainak elemzésére. A hallgatók megismerjék a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseit és a forgótőke-menedzsment részterületeit, illetve az azokhoz kapcsolódó modelleket, képessé váljanak a forgótőke vállalati menedzselésére.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében a hallgatók a vállalati pénzügyek elméleti kérdéseivel és az azokhoz kapcsolódó vállalati problémák megoldási lehetőségeivel ismerkednek meg.

Értékelés

A félévközi és a félévvégi megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon és a szemináriumokon való részvétel.

A félévvégi értékelés 2 részből tevődik össze:

- a vizsgaidőszakban feladatmegoldásra kerül sor a Microsoft Excelben. A vizsgafeladatok a szemináriumon megoldott feladatokhoz hasonlóak lesznek. A vizsgafeladat az e-learning rendszerből lesz letölthető adott időpontban, és a megoldást is oda kell feltölteni a megadott időpontig. A feladatmegoldás a félévi osztályzat 50%-át képezi.
Azok számára, akik az adott időpontban a feladatmegoldáson nem tudnak részt venni külön időpont kerül kiírásra és arra az e-learning rendszerben lehet jelentkezni.
- a vizsgaidőszakban az előadások anyagából írásbeli (teszt) vizsgát kell tenni. A vizsgára az e-learning rendszerben kell jelentkezni. Az írásbeli vizsgán az vehet részt, aki a feladatmegoldásnál legalább 60%-ot elért. Az írásbeli vizsga 50%-ban számít bele a félévi osztályzatba.

Kötelező szakirodalom:

Bélyácz I.: Befektetési döntések megalapozása, Aula Kiadó, 2009.

Bélyácz I.: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, 2011.

Damodaran, A.: A befektetések értékelése. Panem Kft., Budapest, 2006.

Veres, E. – Tarnóczy, T.: Pénzügyi menedzsment, Partium Kiadó, 2022.

Ajánlott szakirodalom:

[Attrill P.](#): Financial management for decision maker. Pearson Education Limited, 2020.

Brigham, E.F. - Houston, J.F.: Fundamentals of Financial Management, Fifteenth edition. Cengage Learning, Inc., 2019.

Damodaran, A.: Applied Corporate Finance. Wiley, 2014.

Ehrhardt, M. C. - Brigham, E. F.: Financial Management: Theory and Practice, Thirteenth Edition, South-Western Cengage Learning, 2011

Moyer, R. C. - McGuigan, J. R. – Rao, R. –Kretlow, W. J.: Contemporary Financial Management, Twelfth Edition, South-Western, Cengage Learning, 2012

Pyles, M.K.: Applied Corporate Finance. Questions, Problems and Making Decisions in the Real World, Springer, 2014

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	A pénzügyi menedzsment alapvető kérdései és főbb jellemzői.
	A hallgató megérti a pénzügyi menedzsment alapvető kérdéseit.
2.	A beruházási döntéshozatal alapvető kérdései. A stratégiai gondolkodás szerepe a beruházási döntésekben.
	A hallgató megérti a beruházási döntéshozatal fontosságát és szerepét a stratégiai döntéshozatalban.
3.	Egymást kölcsönösen kizáró projektek tőke-költségvetési elemzése, és az eredmények értelmezése. A beruházás-gazdaságossági számítások problémái.
	A hallgató képes lesz a beruházás-gazdaságossági számítások eredményeinek pontosabb értelmezésére és használatára.
4.	A beruházás-gazdaságossági számítások speciális esetei és azok alkalmazásának főbb kérdései.
	A hallgató képes lesz a hagyományos beruházási döntéseken túlmutató problémák megoldására és azok eredményeinek az értelmezésére.
5.	Beruházások finanszírozása. Portfólió modellek a tőke-költségvetési döntésekben.
	A hallgató megismerkedik a beruházások finanszírozási lehetőségeivel és képes lesz a beruházásokkal kapcsolatos mélyebb elemzések elvégzésére is. Jobban megérti a hozam és kockázat össze.
6.	A beruházások kockázati elemzése.
	A hallgató megismerkedik a beruházások kockázatkezelésének speciális kérdéseivel, és képes lesz a beruházási kockázatok meghatározására és kezelésére.
7.	A reálopciók szerepe és alkalmazása a beruházási döntésekben.
	A hallgató megismerkedik a reálopcióknak a beruházási döntésekben történő alkalmazási lehetőségeivel.
8.	Forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdései. A forgótőke-politika.
	A hallgató megismerkedik a forgóeszköz-gazdálkodás és a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseivel.
9.	Forgótőke menedzsment kulcskérdései.
	A hallgató megismeri a forgótőke-menedzsment kulcskérdéseit, ami támogatja a forgótőkével kapcsolatos döntéseit.
10.	Forgótőke-menedzsment részterületei I.
	A hallgató részletesebben megismerkedik a forgótőke-menedzsment részterületeivel, és képes lesz a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseinek a kezelésére.
11.	Forgótőke-menedzsment részterületei II.
	A hallgató részletesebben megismerkedik a forgótőke-menedzsment részterületeivel, és képes lesz a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseinek a kezelésére.
12.	A forgótőke-menedzsment kockázatai.
	A hallgató megismerkedik a forgótőke-menedzsmenthez kapcsolódó kockázatokkal és azok kezelési lehetőségeivel.
13.	A forgótőke tervezése.
	A hallgató képes lesz a forgótőke-tervezési feladatok végzésére.
14.	A hosszú és a rövid távú pénzügyi döntések összehangolása.
	A hallgató képes lesz a hosszú és rövid távú pénzügyi menedzsment közötti összhang jobb megértésére, és valamint azokhoz kapcsolódó problémák jobb megoldására.

A tantárgy neve:		magyarul:		Pénz és tőkepiaci ismeretek		Kódja:	GT_MPUL015-17	
		angolul:		Money- and Capital market				
Felelős oktatási egység:		DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet						
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		kollokvium	4	magyar
Levelező	x	Fél- éves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Lakatos Vilmos	beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja:								
A Vállalati pénzügyek tematikájára épülve megismertetni a hallgatókat a pénzügyi piacok működésével, a vállalkozások finanszírozásának egyes elméleti és gyakorlati kérdéseivel. A fő cél a hallgatók mélyebb megismertetése a vállalati és a pénzügyi piacok alapvető folyamataival, segítve pénzügyi döntéshozatali képességük fejlesztését.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
A Hallgatók elsajátítják az pénz- és tőkepiac sajátosságait, működési mechanizmusait, a fontosabb finanszírozási elemeket és példa illusztrációkkal, feladatmegoldásokkal útmutatást kapnak azok gyakorlati alkalmazáshoz. A vállalatfinanszírozás eszközeit szintén elméleti és gyakorlati vetületben is elsajátítják a Hallgatók.								
Képesség:								
A Hallgatók az elméleti és gyakorlati ismeretek birtokában képesek a vállalatok, illetve a vállalati vagyonelemek értékelésére, a finanszírozási lehetőségek feltárására, azokra történő javaslat tételre.								
Attitűd:								
Nyitott a pénzügyi értékelési és a finanszírozási döntéselőkészítést érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően.								
Autonómia és felelősség:								
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a vállalati pénzügyekkel kapcsolatos folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseikért és döntéseikért felelősséget vállal.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A tantárgy oktatása során a rövid és hosszú távú pénzügyi menedzsment elméletek gyakorlati alkalmazási lehetőségei kerülnek bemutatásra. A kurzus során kiemelésre kerül a forgótőke menedzsment, a beruházási és finanszírozási témakörök és a pénzügyi kockázatl. Azt is vizsgáljuk, hogy a fenti összetett szempontrendszer alapján hogyan lehet vállalati értéket növelő pénzügyi stratégiákat kialakítani. A szemináriumon feladatsorok és esettanulmányok megoldásával foglalkozunk.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az elméleti konzultációk keretében a hallgatók a pénz- és tőkepiaci folyamatok általános elméletével és az azokkal kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatias konzultációkon olyan számításokat, esettanulmányokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek az instrumentumok értékelésének területén, a döntéstámogatásban, ok-okozati összefüggések feltárásában.								
Értékelés								
Az aláírás megszerzésének feltételei:								

A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a konzultációs gyakorlaton felkészülten, a korábbi konzultációs során leadott elméleti ismereteket elsajátítva vegyenek részt.

Számonkérés módja:

A kollokviumi jegy (K) megszerzése: A kollokviumra a vizsgaidőszakban van lehetőség. A kollokvium írásban történik, a kollokviumi dolgozat gyakorlati és elméleti kérdéseket, feladatokat is tartalmaznak 50-50%-os arányban a szemeszterben leadott tananyagokra alapozva.

A kollokviumi dolgozat értékelése:

Az elért pontszám (%-ok) alapján:

60% alatt: 1, elégtelen

60-69%: 2, elégséges

70-79%: 3, közepes

80-89%: 4, jó

90-100%: 5, jeles

Kötelező szakirodalom:

E-learning felületre feltöltött előadásanyag és szemináriumi feladatsorok

Hull, J.C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek. Panem, Budapest, 1999.

Brealey, R.A.-Myers, S.C.: Modern vállalati pénzügyek. Panem Kft., Budapest, 2005.

Bodie – Kane – Marcus: Befektetések, Irwin – Tanszék Kft., Budapest, 1996.

Damodaran, A.: A befektetések értékelése, Panem, 2006, kijelölt fejezetei

Ajánlott szakirodalom:

Damodaran, A.: A vállalatértékelés kézikönyve, [Alinea Kiadó](#), 2015

Brigham, E.F. - Daves, P.R. (2019): Intermediate Financial Management. 13. ed. Cengage Learning, Inc.

Atrill, P. (2020): Financial Management for Decision Makers. 9. ed. PEARSON EDUCATION LIMITED.

Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, 2011.

Konzultációk tematikája	
15. 5 óra	Pénzügyi piac. Befektetési döntések alapjai A portfóliók teljesítményének mérése A portfóliók teljesítményének és kockázatának elemzése Szimuláció a pénzügyekben Optimális portfóliók kialakítása Az arbitrázs értékelési modell Határidős ügyletek és főbb jellemzőik, Határidős ügyletek kockázatának elemzése Az opcióértékeléshez kapcsolódó érzékenységvizsgálatok, A devizakockázat és kezelési lehetőségei. A kockázatok kezelése a vállalati döntésekben. Tőzsdei ismeretek 1. Tőzsdei ismeretek 2. TE: A hallgató képes értelmezni a pénz és tőkepiaci folyamatokat, megismeri a portfóliók, határidős ügyletek jellegzetességeit és értékeli azokat.
16. 10 óra	Alapvető vállalati pénzügyi számítások. Portfólió teljesítmények számítása. Portfóliók teljesítményének és kockázatának elemzése. Határidős ügyletekhez kapcsolódó számítások. A „görögökhöz” kapcsolódó számítások. Devizakockázati számítások Kockázatkezelési modellek. Technikai elemzési példák. TE: A hallgató képes a pénz és tőkepiaci folyamatokhoz kapcsolódó gyakorlati számításokra, opciók, határidősügyletek értékelésére

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Haladó pénzügyek				Kódja:	GT_MPUL010-17
		angolul:		Advanced Finance					
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	x	Heti	2	Heti	2	Kollokvium	5	magyar	
Levelező		Féléves	28	Féléves	28				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Fazekas Balázs			beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
átfogó ismereteket szerezzenek a pénzügyi piacok működéséről és azok vállalatfinanszírozásban betöltött szerepéről, valamint megismerjék a tőkepiaci termékeket és alkalmazásukat a vállalati kockázatkezelésben. Képesé válnak a tőkepiaci folyamatok értékelésére és azok gyakorlati alkalmazására, miközben elmélyítik pénzügyi ismereteiket és fejlesztik döntéshozatali készségeiket.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Átlátja az általános társadalmi-gazdasági környezet mechanizmusait, a piac működési elveit, a gazdálkodó szervezetek működési rendjét, céljait, a gazdálkodás eredményeit befolyásoló tényezőket.									
Ismeri mindazon sajátos technikákat, amelyek a tudományterület elméleti kérdéseinek kutatását és gyakorlati alkalmazását lehetővé teszik.									
Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.									
Ismeri mindazon sajátos technikákat, amelyek a tudományterület elméleti kérdéseinek kutatását és gyakorlati alkalmazását lehetővé teszik.									
Képesség:									
Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is. - A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre. - Képes a számvittel összefüggő gazdasági problémák felismerésére, elemzésére, a megoldást szolgáló stratégiai és operatív döntések meghozatalára, a végrehajtás irányítására.									
Attitűd:									
Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.									
A vállalkozás vagy szektor életében bekövetkező, választási lehetőséget nyújtó gazdasági döntéseinek meghozatala során törekszik a jogszabályok, standardok és etikai normák teljes körű figyelembevételére - döntés előkészítőként bemutatva valamennyi releváns kimenet számszerűsíthető és nem számszerűsíthető pozitív és negatív hatását.									
Átfogó ismeretei birtokában kezdeményező szerepet vállal szakmájának a közösség szolgálatába állítására.									
Autonómia és felelősség:									
Kész arra, hogy magas szintű elméleti és módszertani megalapozottságú gazdasági és üzleti ismeretekkel rendelkező szakemberekké váljon a modern piacgazdasági feltételek között működő gazdasági szervezetekben, és felsővezetői funkciókat is vállalva.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen a pénzügyi piacok működésével, megismerje a pénzügyi piacoknak a vállalatfinanszírozásban betöltött szerepét, megismerje a tőkepiacok termékeit és azok szerepét a vállalati kockázatkezelésben, képesé váljon a tőkepiaci folyamatok értékelésére, és a tőkepiaci termékek bevonására a kockázatkezelésbe; mélyebben megismerje a pénzügyi folyamatokat, pénzügyi döntéshozatali képessége emelkedjen.									

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%

Értékelés

Aláírás megszerzésének feltétele:

Az aláírásnak nincs feltétele.

Oktatási anyagok:

A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsga megírásának lehetősége:

A tárgy kollokviummal zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga megírására, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Érdemjegy megszerzése, számonkérés tartalma és felépítése:

A tárgy kollokviummal zárul, amely írásbeli zárthelyi dolgozattól és szóbeli vizsgarészből áll. A sikeres vizsga feltétele, hogy a hallgató mind az írásbeli, mind a szóbeli részt legalább elégséges érdemjeggyel teljesítse. Az írásbeli részre a meghirdetett zárthelyi időpontokban van lehetőség, amelyek az e-learning rendszeren kerülnek kihirdetésre. Azok a hallgatók, akik sikeresen teljesítik az írásbeli dolgozatot, jogosultak a szóbeli vizsgarész letételére, amelyre a Neptun rendszerben kell jelentkezni.

Írásbeli zárthelyi:

Az írásbeli zárthelyi dolgozat elektronikus formában kerül lebonyolításra. Az írásbeli számonkérések elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak. Az írásbeli rész érdemjegye az elért pontszám alapján:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

Amennyiben az írásbeli számonkérés eredménye nem éri el a 60%-ot, a hallgató zárthelyi dolgozata sikertelennek minősül. A szorgalmi időszakban lehetőség van az írásbeli zh teljesítésére, majd vizsgaidőszakban az írásbeli zárthelyi dolgozat a teljes féléves tananyagot lefedő számonkéréssel teljesíthető.

Továbbá az írásbeli számonkérés akkor minősül sikeresnek, ha az elméleti rész legalább 40%-os eredménnyel teljesül.

Amennyiben sikeres írásbeli részt követően a Hallgató javítani kívánja az eredményét és újból megírja az írásbeli számonkérést, akkor a korábbi sikeres teljesítés eredménye elvész és az utolsó írásbeli eredménye lesz érvényes.

Szóbeli rész:

A szóbeli tételsor a tárgy e-learning rendszerén keresztül elérhető. Sikertelen szóbeli rész elégtelen kollokviumi jegyet eredményez. Minden más esetben a kollokviumi jegyet az írásbeli és szóbeli rész jegyeinek átlaga adja. A sikeres szóbeli és írásbeli rész 50-50%-os súllyal számít a végső jegy meghatározása során.

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (e-learningben elérhetőek!)

Hull, J.C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek. Panem, Budapest, 1999.

Brealey, R.A.-Myers, S.C.: Modern vállalati pénzügyek. Panem Kft., Budapest, 2005.

Bodie – Kane – Marcus: Befektetések, Irwin – Tanszék Kft., Budapest, 1996.

Ajánlott szakirodalom:

Damodaran, A.: A befektetések értékelése. Panem Kft., Budapest, 2006.

Brigham, E.F. - Daves, P.R.: Intermediate Financial Management. 13. ed. Cengage Learning, Inc., 2019.

Atrill, P.: Financial Management for Decision Makers. 9. ed. PEARSON EDUCATION LIMITED., 2020.

Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, 2011.

Tirole, J.: The Theory of Corporate Finance. Princeton University Press. 2006.

Tematika	
1.	Pénzügyi piacok, A tőzsde és a tőzsdei kereskedés, A technikai kereskedés, Modern portfólióelmélet 1
	A Hallgató megismeri a - pénzügyi piacok működését, - a kereskedési alapokat, megbízási típusokat, - a főbb technikai kereskedési módszereket, - a portfólióalkotás módszereit
2.	Modern portfólióelmélet 2, Eszközárzás – Tőkepiaci árfolyamok modellje, Eszközárzás – Arbitrált árfolyamok elmélete
	A Hallgató megismeri a - portfólióalkotás módszereit, - a CAPM elméleti és gyakorlati aspektusait, - az APT elméleti és gyakorlati aspektusait
3.	Portfóliók teljesítményének mérése, Származtatott termékek piaca, Forward és futures ügyletek, Swap ügyletek
	A Hallgató megismeri a - legfontosabb teljesítménymérési módokat, - a származtatott ügyletek alapjait, - a swap ügyletek alapjait
4.	Opciók, Fedezeti ügyletek, Kockázati mértékek
	A Hallgató megismeri az - opciós ügyletek alaptípusait és kifizetéseit, - derivatív ügyletekkel történő kockázatfedezési lehetőségeket, - a kockázati mértékeket.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Kockázatmenedzsment				Kódja:	GT_MPUL014-17			
		angolul:		Risk management								
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet								
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:				
Típus		Óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve		
		Előadás		Gyakorlat								
Nappali		Heti				Heti				gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező	X	Féléves		10		Féléves		10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Tömöri Gergő			beosztása:	adjunktus		
A kurzus célja, hogy a hallgatók												
- megismerkedjenek a kockázat fogalmával, értelmezésével, - a vállalati kockázatmenedzsment és a kockázatmentés alapvető kérdéseivel, - megismerjék a pénzügyi kockázatokat és pénzügyi kockázatok csökkentési lehetőségeit, - képessé váljanak a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására.												
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul												
Tudás:												
- Rendelkezik a gazdaságtudomány alapvető, átfogó fogalmainak, elméleteinek, tényeinek, nemzetgazdasági és nemzetközi összefüggéseinek ismeretével, a releváns gazdasági szereplőkre, funkciókra és folyamatokra vonatkozóan. - Elsajátította a gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek alapvető elméleteit és jellemzőit, birtokában van az alapvető információ-gyűjtési, matematikai és statisztikai elemzési módszereknek. - Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.												
Képesség:												
- A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is. - Projektben, csoportos feladatmegoldásban vesz részt, a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően azokban vezetőként a tevékenységet vezeti, szervezi, értékeli, ellenőrzi. Képes együttműködni más szakterületek képviselőivel (mérnökökkel, külkereskedőkkel). - Képes a gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően kis és közepes vállalkozást, illetve gazdálkodó szervezetben szervezeti egységet vezetni.												
Attitűd:												
- A minőségi munkavégzés érdekében probléma érzékeny, proaktív magatartást tanúsít, projektben, csoportos feladatvégzés esetén konstruktív, együttműködő, kezdeményező. - Nyitott az adott munkakör, munkaszervezet, vállalkozás tágabb gazdasági, társadalmi környezetének változásai iránt, törekszik a változások követésére és megértésére.												
Autonómia és felelősség:												
- Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. - Felelősséget vállal a munkával kapcsolatos szakmai, jogi, etikai normák és szabályok betartása terén. - Az elemzéseiről, következtetéseiről és döntéseiről felelősséget vállal.												
A kurzus rövid tartalma, témakörei												
A kurzus célja, hogy a hallgató megismerkedjen és képessé váljon a kockázatkezelésben és a kockázatmenedzsmentben alkalmazható számítási módszerekkel és ábrázolási technikákkal, és képesek legyenek a megismert módszerek gyakorlatban történő alkalmazására.												
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek												
A hallgatók a gyakorlatokon a kockázat mérésének és kezelésének különböző módszereit sajátítják el. A gyakorlat alapvetően a Microsoft Excel lehetőségeire épít a feladatmegoldások során.												
Értékelés												
A hallgatók számonkérésére egy Excelben megoldandó gyakorlati feladatmegoldás keretében kerül sor, mely a gyakorlatokon megoldottakhoz hasonló feladatokból áll.												
Kötelező szakirodalom:												

Farkas Sz. – Szabó J.: A vállalati kockázatkezelés kézikönyve. Nordex Kft. Dialog Campus Kiadó, 2012.

Ajánlott szakirodalom:

Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, Budapest, 2011.

Berlinger Edina–Horváth Ferenc–Vidovics-Dancs Ágnes: Tőkeáttétel-ciklusok. Hitelintézeti Szemle. 2012. XI. évfolyam, 1. szám

Damodaran, A.: A Befektetések értékelése, Panem Könyvkiadó, 2006

Hull, J. C.: Opciók, határidős ügyletek és egyéb származtatott termékek, Panem-Prentice Hall, 1999.

Jorion, P.: A kockázatosított érték, Panem Kft., 1999

Nádasdy Bence: Portfólióalapú hitelkockázat-kezelés. Közgazdasági Szemle, XLVII. évf., 2000. ápr. (373–384. o.)

Marcus, A. J. – Bodie, Z. – Kane A.: Befektetések. Aula Kiadó, 2006

Radnai Márton–Szatmári Alexandra: VaR alapú ügyfélkockázat-kezelés. Hitelintézeti Szemle. 2003. 2. évf. 1. szám

Bacon, C. R.: Practical portfolio performance: measurement and attribution. John Wiley & Sons Ltd,, 2008.

Merna, T - Al-Thani, F.: Corporate Risk Management. John Wiley & Sons Ltd, 2008.

Mun, J.: Modeling Risk: Applying Monte Carlo Simulation, Real Options Analysis, Forecasting, and Optimization Techniques. John Wiley & Sons, Inc., 2006.

Bontott tematika	
	Téma / Képesség
1.	A kockázat fogalma, típusai, számítása és a kockázati mátrix.
	TE*: A hallgató képes a kockázati mátrix alkalmazására egy esettanulmányon keresztül.
	A kockázat statisztikai alapú mérőszámainak számítása és értelmezése.
	TE: A hallgató képes kockázat alapvető mérőszámainak számítására és értelmezésére.
	Nevezetes valószínűség-eloszlások alkalmazása a gyakorlatban.
	TE: A hallgató képes a valószínűséggel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.
	A tiszta kockázatok kezelése: az élet- és nem életbiztosításokban megjelenő kockázatok.
	TE: A hallgató képes statisztikai adatbázisok alapján biztosítási díjak kalkulációjára, rangsorolására.
	A vállalatok üzleti és finanszírozási kockázatait: a működési és pénzügyi tőkeáttétel.
	TE: A hallgató képes a tőkeáttétellel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.
	Beruházási kockázatok elemzése érzékenységvizsgálattal és scénárióelemzéssel MS Excelben.
	TE: A hallgató képes beruházások területén kockázatelemzési számítások elvégzésére MS Excelben.
	A kockázatosított érték számítása.
	TE: A hallgató képes a kockázatosított értékkel kapcsolatos számítások elvégzésére az MS Excelben.
2.	A sztochasztikus elemzés szerepe a kockázatelemzésben
	TE: A hallgató megismerkedik a sztochasztikus elemzés szerepével a kockázatelemzésben
	A Python programnyelv és alkalmazása a kockázatkezelés területén
	TE: A hallgató képes egyszerűbb algoritmusok használatára a Python programozási nyelvben
	Fix költségtervezés és kárbiztosítás optimalizálás
	TE: A hallgató képessé válik a vagyon- és kibervédelmi önbiztosítás költségeinek optimalizálására
	Csödelőrejelzés gépi tanuló algoritmusokkal
	TE: A hallgató képessé válik az ügyfélfizetési késedelem előrejelzésére neurális hálóval
	Játékelméleti reálopció alkalmazása felvásárlási döntéseknél
	TE: A hallgató képessé válik random forest és reálopció alkalmazására felvásárlási döntéseknél
	KPI-szintek döntési szimulációja változó kapacitáskorlátok mellett
	TE: A hallgató képes szimulációs modell kialakítására a BSC KPI-ok teljesülésének optimalizálásához
	Összegzés
	TE: A hallgató képes lesz a teljes féléves tananyagban lévő főbb összefüggések elsajátítására

TE: Tanulási eredmények

A tantárgy neve:	magyarul:		Vállalatértékelés			Kódja:	GT_MPUL023-17	
	angolul:		Company valuation					
Felelős oktatási egység:			DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	X	Féléves	10	Heti	10			
Tantárgyfelelős oktató			neve:	Dr. habil Becsky-Nagy Patriácia		beosztása:	egyetemi docens	
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
- megismerjék a beruházási döntéshozatal alapvető kérdéseit, a beruházásokat megalapozó különböző gazdaságossági számításokat, valamint azok sajátosságait és alkalmazási lehetőségeit; - képessé váljanak a beruházások gazdaságossági és kockázati elemzésére; - megismerjék a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseit, valamint a forgótőke-menedzsment részterületeit, illetve az azokhoz kapcsolódó modelleket; - képessé váljanak a forgótőke vállalati menedzselésére.								

Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul

Tudás:

- Érti a szervezetek működése során felmerülő problémák és új jelenségek megoldási módozatait, illetve a kritikus feldolgozására irányuló módszereket.
- Elsajátította a képzésnek megfelelő területeken az alapvető (funkcionális) gyakorlati módszereket és megoldásokat, valamint ezek hasznosításának lehetőségeit.
- Ismeri a vállalkozás, gazdálkodó szervezet és projekt tervezési és vezetési szabályait, szakmai és etikai normáit.

Képesség:

- Önálló új következtetéseket, eredeti gondolatokat és megoldási módokat fogalmaz meg, képes az igényes elemzési, modellezési módszerek alkalmazására, komplex problémák megoldására irányuló stratégiák kialakítására, döntések meghozatalára, változó hazai és nemzetközi környezetben, illetve szervezeti kultúrában is.
- A gyakorlati tudás, tapasztalatok megszerzését követően képes közepes és nagyméretű vállalkozás, komplex szervezeti egység vezetésére, gazdálkodó szervezetben átfogó gazdasági funkciók ellátására, összetett gazdálkodási folyamatok tervezésére, irányítására, az erőforrásokkal történő gazdálkodásra. Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.
- Képes tudása, képességei és készségei folyamatos, egy életen át tartó fejlesztésére.

Attitűd:

- Kritikusan viszonyul saját, illetve a beosztottak munkájához és magatartásához, innovatív és proaktív magatartást tanúsít a gazdasági problémák kezelésében. Nyitott és befogadó a gazdaságtudomány és gyakorlat új eredményei iránt.
- Elkötelezett a szakmája iránt, ismeri és vállalja annak alapvető értékeit és normáit, törekszik azok kritikai értelmezésére és fejlesztésére.

Autonómia és felelősség:

- Szervezetpolitikai, stratégiai, irányítási szempontból jelentős területeken is önállóan választja ki és alkalmazza a releváns probléma-megoldási módszereket, önállóan lát el gazdasági elemző, döntés előkészítő, tanácsadói feladatokat.
- Vizsgálja, vállalja és kezeli annak felelősségét, hogy az elemzések és gyakorlatibb eljárások során kapott eredmények a választott módszertől is függenek.
- Munkájára jellemző a szakmai kérdések megfogalmazásakor a gazdasági és gazdaságon kívüli következmények önálló és felelős végiggondolása és figyelembevétele.

A kurzus rövid tartalma, témakörei

A tantárgycélja, hogy a hallgatók megismerjék a beruházási döntéshozatal alapvető kérdéseit, a beruházásokat megalapozó különböző gazdaságossági számításokat és azok sajátosságainak és használatának főbb kérdéseit. A hallgatók képessé válnak a beruházások kockázatainak elemzésére. A hallgatók megismerjék a forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdéseit és a forgótőke-menedzsment részterületeit, illetve az azokhoz kapcsolódó modelleket, képessé válnak a forgótőke vállalati menedzselésére.

Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek

Az előadások keretében a hallgatók a vállalati pénzügyek elméleti kérdéseivel és az azokhoz kapcsolódó vállalati problémák megoldási lehetőségeivel ismerkednek meg.

Értékelés

A félévközi és a félévvégi megfelelő felkészülés érdekében elvárt és ajánlott az előadásokon és a szemináriumokon való részvétel.

A félévvégi értékelés 2 részből tevődik össze:

- a vizsgaidőszakban feladatmegoldásra kerül sor a Microsoft Excelben. A vizsgafeladatok a szemináriumon megoldott feladatokhoz hasonlóak lesznek. A vizsgafeladat az e-learning rendszerből lesz letölthető adott időpontban, és a megoldást is oda kell feltölteni a megadott időpontig. A feladatmegoldás a félévi osztályzat 50%-át képezi. Azok számára, akik az adott időpontban a feladatmegoldáson nem tudnak részt venni külön időpont kerül kiírásra és arra az e-learning rendszerben lehet jelentkezni.
- a vizsgaidőszakban az előadások anyagából írásbeli (teszt) vizsgát kell tenni. A vizsgára az e-learning rendszerben

kell jelentkezni. Az írásbeli vizsgán az vehet részt, aki a feladatmegoldásnál legalább 60%-ot elért. Az írásbeli vizsga 50%-ban számít bele a félévi osztályzatba.

Kötelező szakirodalom:

Bélyácz I.: Befektetési döntések megalapozása, Aula Kiadó, 2009.

Bélyácz I.: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, 2011.

Damodaran, A.: A befektetések értékelése. Panem Kft., Budapest, 2006.

Veres, E. – Tarnóczy, T.: Pénzügyi menedzsment, Partium Kiadó, 2022.

Ajánlott szakirodalom:

[Attrill P.](#): Financial management for decision maker. Pearson Education Limited, 2020.

Brigham, E.F. - Houston, J.F.: Fundamentals of Financial Management, Fifteenth edition. Cengage Learning, Inc., 2019.

Damodaran, A.: Applied Corporate Finance. Wiley, 2014.

Ehrhardt, M. C. - Brigham, E. F.: Financial Management: Theory and Practice, Thirteen Edition, South-Western Cengage Learning, 2011

Moyer, R. C. - McGuigan, J. R. – Rao, R. –Kretlow, W. J.: Contemporary Financial Management, Twelfth Edition, South-Western, Cengage Learning, 2012

Pyles, M.K.: Applied Corporate Finance. Questions, Problems and Making Decisions in the Real World, Springer, 2014

Heti bontott tematika	
Hét	Téma / Képesség
1.	A pénzügyi menedzsment alapvető kérdései és főbb jellemzői.
	A hallgató megérti a pénzügyi menedzsment alapvető kérdéseit.
2.	A beruházási döntéshozatal alapvető kérdései. A stratégiai gondolkodás szerepe a beruházási döntésekben.
	A hallgató megérti a beruházási döntéshozatal fontosságát és szerepét a stratégiai döntéshozatalban.
3.	Egymást kölcsönösen kizáró projektek tőke-költségvetési elemzése, és az eredmények értelmezése. A beruházás-gazdaságossági számítások problémái.
	A hallgató képes lesz a beruházás-gazdaságossági számítások eredményeinek pontosabb értelmezésére és használatára.
4.	A beruházás-gazdaságossági számítások speciális esetei és azok alkalmazásának főbb kérdései.
	A hallgató képes lesz a hagyományos beruházási döntéseken túlmutató problémák megoldására és azok eredményeinek az értelmezésére.
5.	Beruházások finanszírozása. Portfólió modellek a tőke-költségvetési döntésekben.
	A hallgató megismerkedik a beruházások finanszírozási lehetőségeivel és képes lesz a beruházásokkal kapcsolatos mélyebb elemzések elvégzésére is. Jobban megérti a hozam és kockázat össze.
6.	A beruházások kockázati elemzése.
	A hallgató megismerkedik a beruházások kockázatkezelésének speciális kérdéseivel, és képes lesz a beruházási kockázatok meghatározására és kezelésére.
7.	A reálopciók szerepe és alkalmazása a beruházási döntésekben.
	A hallgató megismerkedik a reálopcióknak a beruházási döntésekben történő alkalmazási lehetőségeivel.
8.	Forgóeszköz-gazdálkodás alapvető kérdései. A forgótőke-politika.
	A hallgató megismerkedik a forgóeszköz-gazdálkodás és a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseivel.
9.	Forgótőke menedzsment kulcskérdései.
	A hallgató megismeri a forgótőke-menedzsment kulcskérdéseit, ami támogatja a forgótőkével kapcsolatos döntéseit.
10.	Forgótőke-menedzsment részterületei I.
	A hallgató részletesebben megismerkedik a forgótőke-menedzsment részterületeivel, és képes lesz a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseinek a kezelésére.
11.	Forgótőke-menedzsment részterületei II.
	A hallgató részletesebben megismerkedik a forgótőke-menedzsment részterületeivel, és képes lesz a forgótőke-menedzsment alapvető kérdéseinek a kezelésére.
12.	A forgótőke-menedzsment kockázatai.
	A hallgató megismerkedik a forgótőke-menedzsmenthez kapcsolódó kockázatokkal és azok kezelési lehetőségeivel.
13.	A forgótőke tervezése.
	A hallgató képes lesz a forgótőke-tervezési feladatok végzésére.
14.	A hosszú és a rövid távú pénzügyi döntések összehangolása.
	A hallgató képes lesz a hosszú és rövid távú pénzügyi menedzsment közötti összhang jobb megértésére, és valamint azokhoz kapcsolódó problémák jobb megoldására.

A tantárgy neve:	magyarul:		Nemzetközi pénzügyek				Kódja:	GT_MPUL016-17
	angolul:		International Finance					
Felelős oktatási egység:			Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:							Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Kollokvium	5	magyar
Levelező	x	Féléves	10	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató		neve:		Dr. Fazekas Balázs			beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a fizetési mérleg összefüggéseit, árfolyammodelleket, nyitott gazdaságok összefüggéseit és a monetáris és fiskális politika hatását, a nemzetközi pénzügy rendszer fejlődését, főbb intézményeit.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
Ismeri és érti a pénzügyi folyamatok beazonosítására alkalmas szakértői tudás alapjait, a szakterület szerint releváns információgyűjtési, elemzési és probléma megoldási módszereket, ezek alkalmazási feltételeit és korlátait.								
Képesség:								
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.								
Attitűd:								
Fogékony az új információk befogadására, az új szakmai ismeretekre és módszertanokra, nyitott az új, önálló és együttműködést igénylő feladatok, felelősségek vállalására.								
Autonómia és felelősség:								
Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A kurzus során a Hallgatók megismerkednek a nemzetközi pénzügyi rendszer, fizetési mérleg, árfolyamok és nyitott gazdaságok alapvető összefüggéseivel.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%								
Értékelés								
Oktatási anyagok:								
A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.								
Vizsgajegy megszerzésének feltétele:								
Vizsgázás lehetősége:								
A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámával. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga letételére, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.								

Vizsgadolgozat tartalma és felépítése:

A tárgy írásbeli kollokviummal zárul. A vizsgák kérdései az órák és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Vizsga értékelése:

A gyakorlati jegy a zárthelyi dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés és a gyakorlati jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Krugman, P. R. - Obstfeld, M. (2003). *Nemzetközi gazdaságtan. Elmélet és gazdaságpolitika – 5. kiadás.* Panem Könyvkiadó, Budapest.

Krugman, P. R. - Obstfeld, M. – Melitz, M. (2018). *International Economics. Theory and Policy – 11th edition.* Pearson

Ajánlott szakirodalom:

Levi, M. D. (2009). *International Finance. – 5th edition.* Routledge. New York

Farkas, P. (2011). *Haladó nemzetközi pénzügyek.* Széchenyi István Egyetem. Győr

Kóczián, B., - Koroknai, P. (2017). *Fizetési mérleg.* MNB Oktatási Füzetek, 12. szám, Magyar Nemzeti Bank

Veres, I. A. (2017). *Bevezetés a devizapiaci kereskedésbe.* MNB Oktatási Füzetek, 16. szám, Magyar Nemzeti Bank

Kálmán, P. – Makay, E. – Tóth, D. (2016). *Devizapiac.* MNB Oktatási Füzetek, 7. szám, Magyar Nemzeti Bank

Neményi, J. – Oblath, G. (2012). Az euró bevezetésének újragondolása. *Közgazdasági Szemle.* 59(6). pp. 569-684.

Darvas, Zs. - Szapáry, Gy. (2008). Az euróövezet bővítése és euróbevezetési stratégiák (Euro-area enlargement and euro adoption strategies). *Közgazdasági Szemle,* 55 (10). pp. 833-873.

Az előadásokban feltüntetett irodalom és adatbázisok.

Tematika	
1.	Előadás: A nemzetközi fizetési mérleg, Előadás: Árfolyamok, árfolyammodellek 1., Előadás: Árfolyamok, árfolyammodellek 2. Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
2.	Árfolyamkockázatok és kezelésük 1., Előadás: Árfolyamkockázatok és kezelésük 2., Előadás: Pénzpiaci egyensúly nyitott gazdaságban, Előadás: Kibocsátás nyitott gazdaságban Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
3.	Monetáris és fiskális politika hatása nyitott gazdaságban rövid távon 1., Monetáris és fiskális politika hatása nyitott gazdaságban rövid távon 2., Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.
4.	Nemzetközi pénzügyi rendszer fejlődése, Optimális valutaövezetek, Magyarország deviza- és árfolyampolitika Gyakorlat: Az előadás anyagához kapcsolódó számítási feladatok.

A tantárgy neve:		magyarul:		Rendszerszemléletű számvitel				Kódja:	GT_MPUL019-17
		angolul:		Systematic accounting					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	GT_APSN033-17
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali	+	Heti	2	Heti	2	Gyakorlati jegy	5	magyar	
Levelező		Féléves	28	Féléves	28				
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Orbán Ildikó			beosztása:	egyetemi docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók számára egyértelmű legyen, hogy a gazdálkodó szervezet egy önálló rendszer, mely több alrendszerből – többek között számviteli alrendszerből – épül fel. Ezek az alrendszerek egymással szoros kapcsolatban működnek. A gazdálkodó szervezet, mint önálló rendszer több szálon kapcsolódik a körülötte lévő rendszerekkel (gazdálkodó szervezetekkel). A számvitel feladata a gazdálkodó szervezet vagyonának, a vagyon változásának megfigyelése, mérése és rendszerezett feljegyzése. Alapvetően olyan beszámoló készítése, amely megbízható információt nyújt a gazdálkodó vagyonáról és annak változásáról (az eredményről). A rendszerszemléletű számvitelt úgy kell kialakítani, hogy az egyes alrendszere és a rendszer külső kapcsolatai eredményre gyakorolt hatásai egyértelműen nyomon követhetők legyenek. A tárgy keretében az előzőekben leírtakat jól szolgáló számviteli rendszer kialakításának elveit, és gyakorlati megvalósításának lehetőségeit ismerik meg a hallgatók. A hallgatók megismerik a beszámolási kötelezettség lényegét, a beszámoló részeit, és képesek lesznek az egyes gazdasági események vagyona, eredményre, cash-flowra gyakorolt hatását rendszerszemléletben tekinteni.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
<i>Tudás:</i> A számvitel elméletének és gyakorlatának rendszerszemléletű feldolgozása megfelelő tudást biztosít a számviteli rendszer tudatos, célirányos, gazdaságos alkalmazásához, módosításához, továbbfejlesztéséhez.									
<i>Képesség:</i> A vállalati számvitelpolitika, a számlarend célirányos kialakítása, a vállalati számviteli munka megszervezése, irányítása. A gazdasági események vagyona, vagyonváltozásra (eredményre), pénzügyi helyzetre gyakorolt hatásának megfigyelésére, előrejelzésére, a beszámoló adatainak elemzésére.									
<i>Attitűd:</i> Hitelesen közvetíti a hazai és nemzetközi számviteli szabályrendszereket, bemutatva az alternatív lehetőségeket.									
<i>Autonómia és felelősség:</i> A számviteli rendszerre ható külső és belső változások érdeklik. A szakmai döntések következményeinek felelős figyelembe vétele jellemzi.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei A kurzus keretében a vállalkozások számviteli (pénzügyi számvitel, vezetői számvitel), beszámoló készítési feladatainak rendszerszemléletű feldolgozására kerül sor. Kiemelve az egyes gazdasági események feljegyzésének útját a bizonylattól a főkönyvi számláig, és hatását a vagyona, a vagyonváltozásra (eredményre) és a pénzügyi helyzetre.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek A kurzus hallgatói az alapképzés vagy a kredit pótló vizsgák során számvitelből szigorlatot (Számvitel-elemzés szigorlat, vagy Számvitel IV. vizsga keretében), erre a tudásra alapozva, az összefüggésekre koncentrálnak – kis hallgatói létszám előnyeiket kihasználva – a hallgatók bevonásával, sok gyakorlati példával kerülnek feldolgozásra a legfontosabb gazdasági események, melynek végeredményeként képesnek kell lenniük a hallgatóknak beszámoló elemeinek összeállítására (mérleg, eredménykimutatás, cash-flow).									
Értékelés A hallgatók a félév során két zárthelyi dolgozatot írnak a gyakorlati feladatrészből, melyeket egyenként 50%, átlagban 60%-ban kell teljesíteni az aláírás megszerzéséhez. A tárgy a zárthelyi dolgozatok alapján megszerzett gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegy megszerzésére két pótlási lehetőséget biztosítunk.									
Kötelező szakirodalom: Dr. Kozma András: Vázlatok a számvitel tanulásához I.-II.-III. kötet Dékán Tamásné Dr. Orbán Ildikó: Vázlatok a számvitel tanulásához IV. kötet (EFOP 3.4.3. projekt keretében)									

Ajánlott szakirodalom:

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény

Heti bontott tematika	
1.	Bevezetés, követelmény. A gazdálkodó szervezet mint rendszer működésének területei, feladatai, csoportosításuk a gyakorlatban. A gazdálkodó szervezet mint önálló rendszer és alrendszerei TE* A hallgatók megismerik a kurzus lényegét és követelményeit.
2.	A rendszerszemléletű számvitel célja és feladatai Milyen plusz igényeket elégít ki a rendszerszemléletű számvitel? TE A hallgatók megismerik a gazdálkodó szervezetek működésének területeit, feladatait.
3.	A mérleg és az eredménykimutatás áttekintése TE A hallgatók megismerik a számvitelt, mint a gazdálkodó szervezet egyik célszervezetét és kapcsolatait.
4.	A cash-flow kimutatás áttekintése TE A hallgatók megismerik a kurzus célját és feladatait.
5.	Nevesített és nem nevesített korrekciók a cash-flow kimutatásban. TE A hallgatók megismerik a korrekciós tételek használatának lényegét, alkalmazását.
6.	A befektetett eszközök elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A befektetett eszközök rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a befektetett eszközök rendszerszemléletű elszámolásának lényegét.
7.	A készletek elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A készletek rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a készletek rendszerszemléletű elszámolásának lényegét, alternatíváit.
8.	A követelések elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A követelések rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a követelések rendszerszemléletű elszámolásának lényegét.
9.	Az értékpapírok elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben Az értékpapírok rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik az értékpapírok rendszerszemléletű elszámolásának feladatait.
10.	A saját tőke elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A saját tőke rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a saját tőke rendszerszemléletű elszámolásának feladatait.
11.	A kötelezettség elszámolása a rendszerszemléletű számvitelben A kötelezettségek rendszerszemléletű elszámolásának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a kötelezettségek rendszerszemléletű elszámolásának feladatait.
12.	A beszámoló összeállítása a rendszerszemléletű számvitelben A beszámoló rendszerszemléletű összeállításának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a beszámoló részeinek összefüggéseit.
13.	A beszámoló összeállítása a rendszerszemléletű számvitelben A beszámoló rendszerszemléletű összeállításának gyakorlati lehetőségei TE A hallgatók megismerik a beszámoló részeinek összefüggéseit.
14.	A beszámoló komplex elemzése A beszámoló együtt olvasásának gyakorlata, a lényeges összefüggések kiemelése TE A hallgatók megismerik a beszámoló együttozvasásának logikáját, lényegét.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Kötvény- és részvénytőkepiacok				Kódja:	GT_MPUL018-17
		angolul:		Bond and Stock Markets					
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:	
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	3	magyar	
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10				
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. habil. Becsky-Nagy Patrícia		beosztása:	docens
A kurzus célja, hogy a hallgatók									
a kötvény és részvénytőkepiac jellemzőit mélyrehatóan megismerjék. Ennek során a kereskedés és a piaci struktúrák kerülnek bemutatásra. Részletesen tárgyalásra kerülnek az értékpapírok értékeléséhez kapcsolódó különböző módszerek.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Elsajátította a gazdaságtudomány, illetve gazdaság mikro és makro szerveződési szintjeinek fogalmait, elméleteit, folyamatait és jellemzőit, ismeri a meghatározó gazdasági tényeket.									
Képesség									
Képes a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazására, a tőkepiaci tranzakciók kezelésére és irányítására, a beruházások és egyéb befektetések elemzésére, a származtatott ügyletek pénzügyi kockázatkezelésére.									
Attitűd									
Munkájában kreatív, problémafelismerő és -megoldó irányultságú.									
Autonómia és felelősség									
A pénzügyi világ társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklik, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembevétele jellemzi.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
- a kötvények és a kötvénytőkepiacok									
- a kötvények értékelése									
- hozamgörbék									
- kötvényportfóliók kamatkockázata és kezelése									
- részvények és részvénytőkepiacok									
- részvények értékelése									
- részvényportfóliók									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%									

Értékelés

Oktatási anyagok:

A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Gyakorlati jegy megszerzésének feltétele:

Zárthelyi dolgozat megírásának lehetősége:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 7. § (4) b) pont alapján a hallgatók zárthelyi dolgozatot írnak a szorgalmi időszak végén, aminek pótlására legkésőbb a vizsgaidőszak első hetében sor kerül. A második pótlásra (az első pótlás sikertelensége esetén) legkésőbb a vizsgaidőszak végéig biztosítunk lehetőséget.

Zárthelyi dolgozat tartalma és felépítése:

A zárthelyi dolgozatok a teljes félév anyagát tartalmazzák. A zárthelyi dolgozatok elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a zárthelyi dolgozatban. A zárthelyi dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

Zárthelyi dolgozat értékelése:

Az írásbeli számonkérések elméleti és gyakorlati kérdéseket tartalmaznak, amik 50-50%-os súllyal szerepelnek a dolgozatban. A dolgozatok kérdései az előadások, gyakorlatok és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak. A zárthelyi dolgozat érdemjegye az elért pontszám alapján:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A szorgalmi időszakban lehetőség van a zárthelyi dolgozat megírására. A vizsgaidőszakban az írásbeli zárthelyi dolgozat a teljes féléves tananyagot lefedő számonkéréssel teljesíthető.

Amennyiben sikeres írásbeli részt követően a Hallgató javítani kívánja az eredményét és újból megírja az írásbeli számonkérést, akkor a korábbi sikeres teljesítés eredménye elvész és az utolsó írásbeli eredménye lesz érvényes.

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Brigham, E.F. – Ehrhardt, M.C. (2019): Financial Management Theory and Practice, Cengage

ACCA Paper F9 – Advanced financial management. Study text. BPP Learning Media. Seventh edition May 2014

Juhász Jácint – Száz János (2023): Árfolyamok alakulásának szimulációja. Citromfű Bt. Budapest

Brealey, R.A.-Myers, S.C. (2005): Modern vállalati pénzügyek. Panem Kft., Budapest

Mishkin, F. S. (2021): Economics of Money, Banking, and Financial Markets, The, 13th edition, Pearson

Száz János (2009): Pénzügyi

termékek áralakulása. Jet Set Tipográfiai Műhely Kft. Budapest

Ajánlott szakirodalom:

Az előadásokban feltüntetett irodalom és adatbázisok.

Tematika	
1.	Pénz- és tőkepiacok jellemzői, A kötvények alapvető jellemzői, Kötvénypiacok, A kötvények jellemzése, A hitelminősítés rendszere, Hozamgörbék
	A Hallgató megismeri a - pénzügyi piacok jellemzőit, - kötvények jellemzőit, - kötvénypiaci működési mechanikát, - kötvények hozam és kockázati jellemzőinek mérését, - hitelminősítésének keretrendszerét, - hozamgörbéket.
2.	Kötvényportfóliók kamatkockázata és kezelése, Állampapírpiacon, A részvények alapvető jellemzői, A részvények értékelése és jellemzése, Részvényportfóliók
	A Hallgató megismeri a - a kötvényportfóliók kamatimmúnizációs lehetőségeit, - állampapírpiacon, - részvények alapvető jellemzőit, - a részvények értékelését - a részvényportfóliók kialakítását és értékelését

A tantárgy neve:		magyarul:		Stratégiai és operatív kontrolling				Kódja:	GT_MPUL022-17
		angolul:		Strategic and operative controlling					
Felelős oktatási egység:				DE GTK Számviteli és Pénzügyi Intézet					
Kötelező előtanulmány neve:				-				Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve	
		Előadás		Gyakorlat					
Nappali		Heti	2	Heti	2		4	-	
Tantárgyfelelős oktató				neve:		Dr. Fenyves Veronika		beosztása:	egyetemi tanár
A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák									
A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. A hallgatók részére a controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása, a stratégiai és az operatív controlling feladatok megismerése. A stratégiával és az operatív vállalati tervekkel összhangban lévő pénzügyi tervezés, a pénzügyi tervek megvalósítását szolgáló operatív irányítás és a vállalat teljesítményének értelmezése, ellenőrzése, irányítása.									
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7 pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul									
Tudás:									
Pénzügyi elemzés, tervezés, elszámolás, irányítás ismeretek, pénzügyi kimutatások összeállítása, elemzése.									
Képesség:									
A tanult elméletek és módszerek alkalmazásával tényeket és alapvető összefüggéseket tár fel, rendszerez és elemez, önálló következtetéseket, kritikai észrevételeket fogalmaz meg, döntés-előkészítő javaslatokat készít, döntéseket hoz rutin- és részben ismeretlen - hazai, illetve nemzetközi - környezetben is.									
Attitűd:									
Nyitott a pénzügyeket és számvitelt érintő jelenségek, problémák iránt, elkötelezettek a megoldásukat illetően									
Autonómia és felelősség:									
Általános szakmai felügyelet mellett, önállóan végzi és szervezi a munkaköri leírásban meghatározott feladatokat. Önállóan szervezi meg a gazdasági folyamatok elemzését, az adatok gyűjtését, rendszerezését, értékelését. Az elemzésekért, következtetéseiért és döntéseiért felelősséget vállal.									
A kurzus rövid tartalma, témakörei									
A hallgatók megismertetése a controlling fogalmával, funkciójával. A hallgatók részére a controllingrendszer vállalaton belüli helyének és alapvető alrendszerének bemutatása, a stratégiai és az operatív controlling feladatok megismerése. A stratégiával és az operatív vállalati tervekkel összhangban lévő pénzügyi tervezés, a pénzügyi tervek megvalósítását szolgáló operatív irányítás és a vállalat teljesítményének értelmezése, ellenőrzése, irányítása.									
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek									
Az előadások keretében a hallgatók a controllinggal kapcsolatos jellemzőkkel, feladatokkal és módszerekkel ismerkednek meg. A gyakorlatokon pedig olyan számításokat, esettanulmányokat végeznek, oldanak meg, amelyek biztosítják, hogy kellő gyakorlatot szerezzenek a controlling területén, a döntéstámogatásban, ok-okozati összefüggések feltárásában.									

Értékelés módja: Írásbeli kollokvium

Az aláírás megszerzésének feltételei:

A félévi aláírás megszerzésének feltétele, hogy a hallgatók a gyakorlatokat rendszeresen látogassák, az igazolatlan hiányzások mértéke nem haladhatja az órák 50%-át, és a vizsgaszabályzatban meghatározott mértéket.

A kollokviumi jegy (K) megszerzése:

Ehhez a félév folyamán 2 kötelező gyakorlati feladatmegoldást kell megírni előre megadott időpontban.

Félévi eredmény számítása: 1. feladatmegoldás (25%), 2. feladatmegoldás (25%), szóbeli vizsga (50%)

Az Excel feladatmegoldás zh az órákon megoldott példákhoz hasonló feladatokat tartalmaz. A gyakorlati feladatok megoldása Microsoft Excel 2007 táblázatkezelővel történik, ezért elvárt annak alkalmazói szintű ismerete.

A vizsgaidőszakban szóbeli vizsga tételsor alapján.

Értékelés:

Az elért átlagpontoszám (%-ok) alapján:

60% alatt: 1, elégtelen

60-69%: 2, elégséges

70-79%: 3, közepes

80-89%: 4, jó

90-100%: 5, jeles

Pótlás, és javítás:

Pótlás: igazolt hiányzás esetén vehető igénybe; az utolsó héten; előre kijelölt időpontban (1 időpont). A hiányzó részt kell pótolni!

Javítás: vizsgaidőszak 1. és 2. hetében (2 időpont közül lehet választani)

Javító feladatmegoldás: teljes féléves anyagból: ebben az esetben mindkét feladatmegoldást újra kell írni, 60 perc (az itt elért eredmény lesz a végleges!).

Kötelező szakirodalom:

Órai tananyag és a Moodle-ra feltett anyagok.

Fenyves Veronika (2020): Controlling Debrecen, Campus Kiadó (2020) , 158 p. ISBN: 9789639822733

Béhm I. - Zémán Z. (2016): A pénzügyi menedzsment controll elemzési eszköztára Akadémia Kiadó Zrt. ISBN: 9789630597746

Laáb Ágnes. Döntéstámogató vezetői számvitel Complex Kiadó Kft. Budapest 2011

Robert N. Anthony – Vijay Govindarajan: Menedzserkontroll-rendszerek Pánem Könyvkiadó Kft. Budapest 2013. ISBN: 9789635455126

Maczó K. (szerk.): Controlling a gyakorlatban, Kempelen Farkas Hallgatói Információs Központ, 2007., <http://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tkt/controlling-gyakorlatban/ch01.html>

Ajánlott szakirodalom:

Horváth & Partners CONTROLLING Út egy hatékony controlling rendszerhez Complex Kiadó Kft. Budapest 2007

Kaplan, Robert S. – Atkinson, Anthony A.: Vezetői üzleti gazdaságtan – haladó vezetői számvitel. Panem Könyvkiadó Kft. Budapest 2003.

Wileman A: Költségmenedzsment – a hatékony költséggazdálkodás és – csökkentés stratégiái HVG Kiadó, Budapest 2009

Anthony, R. and Govindarajan, V., 2007. Management Control Systems, Chicago, Mc-Graw-Hill IRWIN

SZAKMA, Controller Info folyóirat aktuális számai. R. Subramanyam, John W (2014): Financial Statement

tematika	
	A controlling szerepe a szervezetek életében. A controlling folyamat elemei.
	A hallgató képes a controlling tevékenységet elhelyezni a szervezetek struktúrájában, áttekin- teni a controlling folyamat elemeit.
	A döntés fogalma, a döntés csoportosítása, a döntési folyamat, a döntési folyamat szakaszai, döntéshozatal, a gazdasági döntések, pénzügyi döntések
	A hallgató képes átlátni a döntési folyamat szakaszait, megismeri a döntéshozatal, gazdasági döntés fogalmát.
	Gazdasági modellezés, döntési modellek
	A hallgató képes rendszerezni a különböző döntési modelleket
	A tervezés, a tervezési rendszer modellezése, a tervezési rendszer elemei,
	A hallgató képes felismerni, átlátni a tervezési rendszer elemeit
	A tervezési rendszer struktúrája, a tervek struktúrája
	A hallgató képes megkülönböztetni a különböző terveket.
	A stratégiai tervezés, stratégiai controlling
	A hallgató képes alkalmazni a stratégiai tervezési módszereket
	A taktikai tervezés
	A hallgató képes alkalmazni a taktikai tervezési módszereket
	Az operatív tervezés, operatív controlling
	A hallgató képes alkalmazni az operatív tervezési módszereket
	A cash-flow kimutatás, a cash-flow kimutatás fajtái, kapcsolódási pontjai az egyes beszámo- lórészekkel
	A hallgató képes elkészíteni és értelmezni egy cash-flow kimutatást
	A cash-flow kimutatás, a cash-flow kimutatás fajtái, kapcsolódási pontjai az egyes beszámo- lórészekkel
	A hallgató képes elkészíteni és értelmezni egy cash-flow kimutatást.
	Költségvetés készítés, kerettervezés szerepe, előnyei, hátrányai, tipizálása
	A hallgató képes átlátni egy szervezet éves költségvetését.
	A mesterköltségvetés készítése (értékesítési terv, termelési terv, közvetlen anyagterv, közvet- len bérterv)
	A hallgató képes elkészíteni egy szervezet egyes részterveit (értékesítési terv, termelési terv, közvetlen anyagterv, közvetlen bérterv)
	A mesterköltségvetés készítése (üzemi általános költségterv, késztermékterv, értékesítési és adminisztrációs terv, készpénzterv)
	A hallgató képes elkészíteni egy szervezet egyes részterveit (üzemi általános költségterv, késztermékterv, értékesítési és adminisztrációs terv, készpénzterv)
	A mesterköltségvetés készítése (eredménykimutatás terv, mérlegterv, cash-flow terv)
	A hallgató képes elkészíteni egy szervezet eredménykimutatás tervét, mérlegtervét és cash- flow tervét.

*TE tanulási eredmények

A tantárgy neve:		magyarul:		Derivatív ügyletek		Kódja:	GT_MPUL020-17	
		angolul:		Derivatives				
Felelős oktatási egység:				Számviteli és Pénzügyi Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:						Kódja:		
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		Gyakorlati jegy	3	magyar
Levelező	x	Féléves	0	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Fazekas Balázs		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
megismerjék a különböző derivatív ügyletek jellemzőit, kitüntetett figyelemmel a forward, futures, swap és opciós piacokra. Az egyes termékek árazása, kockázatkezelésben betöltött szerepe is tárgyalásra kerül.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
Tudás:								
I A pénzügyi elmélet területén megszerzett biztos alapokon túl otthonosan mozog az olyan specializált témakörökben is, amelyek birtokában a hallgatók elhelyezkedhetnek a tágabb értelemben vett pénzügyi szférában (bankok, biztosítók, brókercégek, befektetési alap- és vagyongazdálkodók, illetve ezek felügyeleti szervei és a jegybank).								
Ismeri a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazását, a tőkepiaci tranzakciókat, és az ezekhez kapcsolódó értékelési eljárásokat, a pénzügyi kockázatkezelésben fontos származtatott ügyletekkel kapcsolatos elméletet és gyakorlatot.								
Képesség:								
Képes a pénz- és tőkepiaci instrumentumok árazására, a tőkepiaci tranzakciók kezelésére és irányítására, a beruházások és egyéb befektetések elemzésére, a származtatott ügyletek pénzügyi kockázatkezelésére.								
Képes pénzügyi intézeteknél, költségvetési intézményeknél, országos hatáskörű irányító szervezeteknél pénzügyi elemzői, döntés-előkészítői és döntéshozatali feladatok ellátására.								
Attitűd								
Munkájában kreatív, problémafelismerő és -megoldó irányultságú.								
Autonómia és felelősség								
A pénzügyi világ társadalmi, gazdasági és jogi környezetében bekövetkező változások érdeklik, a szakmai döntések következményeinek felelős végiggondolása és figyelembevétele jellemzi.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
- a különböző derivatív ügyletek jellemzőit, kitüntetett figyelemmel a forward, futures, swap és opciós piacokra - az egyes termékek árazása - kockázatkezelésben betöltött szerepe								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
A Hallgatók felkészüléséhez az előadásokon feldolgozott témák otthoni elsajátítása szükséges. Az elméleti anyag elsajátítását gyakorlati és számítási feladatok megoldásával segítjük. A gyakorlatok során excel segítségével végezzük a számítási feladatokat. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%								

Értékelés

Oktatási anyagok:

A tárgy e-learning kurzusán a tárgy oktatói elérhetővé teszik az előadások és a szemináriumok anyagait. Az órai és az otthoni terhelés aránya megközelítőleg 50-50%, így a jelen tematika 'kötelező szakirodalom' pontjában felsorolt oktatási anyagok közül az oktatók által megjelölt részek, feladatok képezik az önálló felkészülés alapjául szolgáló tananyagot.

Vizsgajegy megszerzésének feltétele:

Vizsgázás lehetősége:

A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (1) pont alapján a vizsgaidőszakban minden héten vizsga kerül meghirdetésre a vizsgára jogosultak létszámának 1,5-szeres létszámaival. Az oktatókat a vizsgák időpontjait legkésőbb a szorgalmi időszak utolsó hetéig a neptunban meghirdetik. Ezt követően a vizsgaidőpontok és a vizsgalétszámok bővítésére nem kerül sor. Csak az a hallgató jogosult a vizsga letételére, aki érvényes neptun jelentkezéssel rendelkezik. A DE Tanulmányi és vizsgaszabályzat Gazdaságtudományi Karra vonatkozó VI. rész 14. § (5) pont alapján a tárgyfelelős oktató a megadott vizsganapokra meghatározhat minimális vizsgázói létszámot, ami alatt a vizsgát nem köteles megtartani. A minimális vizsgázói létszám nem lehet magasabb, mint 10 fő.

Számonkérés tartalma és felépítése:

A tárgy gyakorlati jeggyel zárul, amit írásbeli zárthelyi dolgozattal zárul. A zh kérdések az órák és a tematikában megjelölt kötelező irodalmak anyagaira, illetve az azok alapján megoldható problémákra irányulnak.

ZH értékelése:

A gyakorlati jegy a zárthelyi dolgozaton elért pontszám alapján kerül meghatározásra. A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés és a gyakorlati jegy a következők szerint alakul:

60% alatt:	1, elégtelen
60-69%:	2, elégséges
70-79%:	3, közepes
80-89%:	4, jó
90-100%:	5, jeles

A tárgy oktatói és a Hallgatók egyaránt, minden esetben kötelesek a DE Tanulmányi és vizsgaszabályzata, valamint a DE Etikai kódexe szerint eljárni.

Kötelező szakirodalom:

Előadásanyag és szemináriumi feladatsorok (elearning rendszerben elérhetőek)

Hull, J. C. (2022): Options, Futures, and Other Derivatives, 11th edition, Pearson

McDonald, R. (2012): Derivatives Markets (Pearson Series in Finance) 3rd Edition. Pearson

Damodaran, A.: A befektetések értékelése. Panem Kft., Budapest, 2006.

Bélyácz Iván: Stratégiai beruházások és reálopciók. Aula Kiadó, 2011.

Juhász Jácint – Száz János (2023): Árfolyamok alakulásának szimulációja. Citromfű Bt. Budapest

Száz János (2009): Pénzügyi termékek áralakulása. Jet Set Tipográfiai Műhely Kft. Budapest

Ajánlott szakirodalom:
Az előadásokban feltüntetett irodalom és adatbázisok.

Heti bontott tematika	
1.	A származtatott pénzügyi termékek típusai. A forward, futures ügyletek és a swap ügyletek, Az opciók típusai és az opciós piacok, Az opciós kifizetések, Az opciók árát meghatározó tényezők, Az opciók árazása – A részvényárfolyam alakulása
	A Hallgató megismeri a - származtatott piacok alapjait. - futures, forward és swap ügyletek működését, - opciós típusokat, - opciós kifizetéseket, - opciók árát meghatározó faktorokat, - opciós árazás alapját képező részvényárfolyam modelljét.
2.	Az opciók árazása – A Black-Scholes formula, Az opciók árazása – Görögök, Kereskedési stratégiák opciókkal Az opciók szerepe a pénzügyi kockázatok kezelésében, Binomiális fák és a Cox-Ross-Rubenstein modell, Reálopciók
	A Hallgató megismeri a - BS formulát, - opciós díjat meghatározó faktorok opciós díjra gyakorolt hatását, - tipikus összetett kereskedési stratégiákat, - CRR modellt, - a reálopciókat.

A tantárgy neve:		magyarul:		Magyar és nemzetközi adózási kérdések		Kódja:	GT_MPUL021-17	
		angolul:		Hungarian and international taxation				
Felelős oktatási egység:				Számvitel és Pénzügy Intézet				
Kötelező előtanulmány neve:				-			Kódja:	-
Típus		Óraszámok				Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat				
Nappali		Heti		Heti		gyakorlati jegy	4	magyar
Levelező	x	Féléves	5	Féléves	10			
Tantárgyfelelős oktató				neve:	Dr. Kiss Ágota		beosztása:	adjunktus
A kurzus célja, hogy a hallgatók								
A hallgatók megismertetése a magyar és nemzetközi adózási rendszer alapkérdéseivel. Az ismeretek elmélyítése érdekében szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg.								
Azoknak az előírt szakmai kompetenciáknak, kompetencia-elemeknek (tudás, képesség stb., KKK 7. pont) a felsorolása, amelyek kialakításához a tantárgy jellemzően, érdemben hozzájárul								
<i>Tudás:</i>								
Elsajátította az adózási ismereteket, melyek révén az adózási feladatok birtokába kerül								
<i>Képesség:</i>								
Nemzetközi, multikulturális környezetben is képes hatékony munkavégzésre.								
<i>Attitűd:</i>								
Nytitott és befogadó az adózási ismeretek és gyakorlat új eredményei iránt.								
<i>Autonómia és felelősség:</i>								
Társadalmi és közéleti ügyekben kezdeményező, felelős magatartást tanúsít a munkatársak, beosztottak vonatkozásában.								
A kurzus rövid tartalma, témakörei								
A hallgatók megismertetése a magyar és nemzetközi adózási rendszer alapkérdéseivel. Az ismeretek elmélyítése érdekében szemináriumokon a hallgatók az elméleti anyaghoz kapcsolódó feladatokat, esettanulmányokat oldanak meg.								
Tervezett tanulási tevékenységek, tanítási módszerek								
Az elméleti megalapozás után a gyakorlatokon elhangzottak, megoldott feladatok.								
Értékelés								
<u>Aláírás megszerzésének feltétele:</u>								
Az aláírás levelező tagozaton automatikusan megadásra kerül.								
<u>Gyakorlati jegy megszerzésének feltételei:</u>								
A tárgy gyakorlati jeggyel zárul. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele, hogy a zárthelyi dolgozatok során a Hallgató legalább 60%-ot érjen el. A gyakorlati jegybe az utolsó megírt zárthelyi dolgozat eredménye számít bele. A zárthelyi dolgozat alapján az értékelés és a gyakorlati jegy a következők szerint alakul:								
60% alatt: elégtelen (1)								
60-69%: elégséges (2)								
70-79%: közepes (3)								
80-89%: jó (4)								
90-100%: jeles (5)								
Kötelező szakirodalom:								
Dr Herich György: Adótan, Penta Unió								
Dr Herich György: Adó Teszt és példatár, Penta Unió								
Az előadásokon és szemináriumokon kiadott, illetve az e-learning rendszerből letölthető anyagok.								
Ajánlott szakirodalom:								
Vámosi-Nagy: Az adózás nagy kézikönyve, Complex Kiadó								

Bontott tematika	
5 óra	Magyar adórendszer működése. Az Európai Unió adórendszere. Adóharmonizáció az Európai Unióban. Kettős adóztatás TE: Megismeri a magyar adórendszer jellemzőit, ismereteit. Megismeri az EU adórendszerének jellemzőit, ismereteit. Képes megérteni és alkalmazni az adóharmonizációhoz kapcsolódó ismereteket. Képes megérteni és alkalmazni a kettős adóztatáshoz kapcsolódó ismereteket.
5 óra	Társasági adó speciális területei, transzferárazás TE: Képes megérteni és alkalmazni a társasági adóhoz kapcsolódó ismereteket
5 óra	Általános forgalmi adó (speciális termékértékesítések, EU-n belüli ÁFA szabályozás) TE: Képes megérteni és alkalmazni az általános forgalmi adóhoz kapcsolódó ismereteket

*TE tanulási eredmények

Tantárgy neve:		Magyarul:		Szaknyelv		Kód:	GT_MPULNY1-17	
		Angolul:		Technical Language				
Intézet:				Gazdaságtudományi Kar Gazdasági Szaknyelvi Kommunikációs Központ				
Előfeltételek:				B1 szintű angol nyelvtudás		Kód:		
		Heti órák				Követelmény	Kredit	Az oktatás nyelve:
		Előadás(ok)		Szeminárium(ok)				
nappali						Gyakorlati jegy	1	Angol Német
levelezős	X	félév		félév	10			
Felelős oktató				Név:	Dr. Hajdu Zita		beosztás	Egyetemi adjunktus
Kurzus céljai:								
A hallgatók ismereteket és gyakorlatot szereznek a munka világával kapcsolatos legújabb kutatások mögött álló fogalmak, elméletek és tények angol nyelven történő kifejezésére a saját szakterületükön, valamint ennek a munkaerőpiacra gyakorolt következményeire vonatkozóan.								
Kompetenciák:								
A hallgatók megtanulják megvitatni a szakterületükhöz tartozó témákat. Az olvasási készségük fejlesztése mellett a beszélgetéseken és prezentációkon keresztül a beszédkészségüket is kompetensebbnek fogják érezni. Az órákon zajló szóbeli kommunikáció megértése, valamint az abban való aktív részvétel. A kommunikáció elemeinek elsajátítása. A gazdaság és az emberi kommunikáció összefüggéseinek megértése. Az alapvető retorikai és tárgyalástechnikai módszerek megismerése, és ezek begyakorlása üzleti/szakmai szituációkkal, angol nyelven.								
A tanfolyam tartalma, témák:								
A kurzus témája a hallgatók szakterületének aktuális trendjei és kérdései lesznek.								
Tanulási módszerek:								
Csoportmunka, prezentációk, interakció a társakkal és az oktatóval.								
Értékelés								
Az értékelés az órai megbeszéléseken való aktív részvételen, az írásbeli feladatokon, valamint az egyéni és csoportos hallgatói prezentációkon alapul.								
Kötelező irodalom (angol nyelv):								
A kurzus oktatója által rendelkezésre bocsátott válogatott cikkek.								
Ajánlott								
1. COOPMANN, S. J. & LULL, J. (2015): Public Speaking: The Evolving Art, 3rd Edition. Boston, MA. ISBN-10: 1285432827, 416 old. 2. HOSTETLER, M. & KAHL, M. (2012): Advanced Public Speaking: A Leader's Guide. Routledge: N.Y. ISBN-10: 0205740014, 240 old. 3. WIWCZAROSKI, T.B. (2007): Writing and Professional Communication. Debrecen, 97 old. 4. ZAREFSKY, D. (2011). Public speaking: strategies for success. Boston, Allyn & Bacon. ISBN-13: 978-0205857265, 528 old. 5. David GRANT, Jane HUDSON and John HUGHES (2017): Business Result Upper-intermediate, Second edition, Oxford University Press								
Kötelező irodalom (német nyelv) :								
Andreea Farmache, Regine Grosser et al. : DaF im Unternehmen A1 ISBN: 978-3-12-676440-7 Regine Grosser, Claudia Hanke et al.: DaF im Unternehmen A2 ISBN: 978-3-12-676445-2 Nadja Fügert, Regine Grosser, Claudia Hanke, et al: DaF im Unternehmen B1 Klett Verlag 2023 ISBN 978-3-12-676450-6								
Ajánlott irodalom (német nyelv):								
Gabriele Volgnandt-Dieter Volgnandt: Exportwege neu 1 A1-A2 Schubert Verlag 2012 ISBN: 978-3-941323-00-1								

Tanmenet

	Témák
1-5. óra	Orientáció; Prezentációk technikája és nyelvezet - Az előadás logikai felépítése, figyelemfelkeltés, egy cél-csoport hatékony megközelítése és az ezekhez szükséges nyelvi eszközök, formák, szókincs a célnyelvben. TE: Kurzuscélok kitűzése és a követelmények megismerése. Megérteni, hogyan lehet hatékonyan elérni a közönséget célnyelven egy speciális témában.
6-10. óra	Workshop-tréning TE: A tanulók interaktív módon begyakorolják az általuk választott üzleti területen a hatékony szakmai prezentációk elkészítésének és megtartásának eszközeit és módszereit célnyelven.